ateitis

Spalis
1978
8

ateitis

1978 Spalio/Oct. Vol. LXIX No. 8

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos-lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas

Requiescat in Pacem Jonas Paulius I 257
Punskas, Mano gimtinė brangi 259
ANTAI — K. Trimakas 260
Gyvosios dvasios pėdomis — S. O. Mikalaitė 262
Eilėraštis: Raigardas — V. Alantas 266
A. Kairio drama: Ugnis ir Liepsna 268
Senelis — O. Šeštokienė 269
Kartus Alus — D. Markelytė 270
Vilijos Eivaitės piešiniai 272
KNYGOS: Kelias — Populiarus dvasinis klasikas 274
ATŽALOS 276
Nykštukų mokykla — L. Šalčiuvienė 286
LAIŠKAI 290
A. Kairio drama: Ku - Kū 292
VEIKLA 295

Šį numerį redagavo: Linas ir Rima Sidriai. Nuotraukos: J. Kuprys (257, 262), S. Kuprys (258), K. Trimakas (264), A. Grigaitis (269, 281, 284, 285, 287, 288, 289, 291), A. Plaušinaitis (276), R. Musonytė (278, 279, 280, 295, 296), J. Jankus (293), L. Kojelis (292, 293). Iliustracijos: J. Kuprys 277, 282, 283), P. Sandanavičius (268, 271). Viršelis — A. Grigaičio. Kalbą tikrino P. Razminas.

Vyriausias redaktorius: kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL. 60130, USA. Telef.: 312 366-2446.
Redaktoriai: Saulius Kuprys, dr. Arūnas Liulevičius, dr. Linas Sidrys ir Aldona Zailskaitė.
Redakcijos nariai: Daina Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija), Roma Olšauskaitė ir Rima Sidrienė.
Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: 312 434-2243.

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 9.00 dol.; garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 7.00 dol.; kituose kraštuose — 7.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5.00 dol.).

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 South Sacramento Ave, Chicago, Il. 60629, USA. Yearly subscription in the US and Canada $9.00. Single copy $1.00. Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

Kardinolas Albino Luciani pasirinko Jono Pauliaus I vardą, nes norėjo eiti jų pėdomis.

Atsisakė karūnuojamas. Leido tik ganytojo stulą uždėti. Kadais anksčiau buvo pasakęs: „Aš tik vargšas žmogus... Pripratęs prie mažų dalykų ir tylos".

Draugiškas, paprastas, natūraliai besišypsantis. Ir darbštus. Visą mėnesį stropiai dirbo. Nenuilstamai, be poilsio. Net daktaras susirūpino ir patarė jam pailsėti. Popiežius atsakė, kad negali, nes ateityje net dar daugiau darbo jo laukia.

Popiežiaus atsakomybės nelengvos. Petro įpėdinis tiesiogiai 700,000,000 sielų amžinu išganymu atsakingas. O mūsų laikai nepasižymi klusnumu; kaip išdykę vaikai, daug kas pasaulyje svarstė, kaip su šiuo nauju mokytoju elgtis.

Ar tik tas darbas nebuvo didvyriška pastanga laimėti šių žmonių svyruojančias širdis ir netvirtą ištikimybę? Šypsena Jonas Paulius slėpė nuo tų mylimų vaikų savo tėviškosios širdies rūpestį. Nėra abejonės, kad didelės atsakomybės ir rūpesčiai pagreitino jo mirtį širdies priepuoliu.

Apgalvotu, dosniu ir didingu dvasiniu atsinaujinimu mes, ateitininkai, būsime ištikimi Jono Pauliaus atminčiai ir palengvinsime sekančio popiežiaus darbą.

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJAMPOLĖS BIBLIOTEKA

BEATI MITIS
PUSILLI
BEATIVUS

Vieno jaunuolio mintis iš Punsko

PUNSKAS, MANO GIMTINĖ BRANGI

Kur lengviau alsuoja krūtinė,
Kur žaliuoja liepa kreiva,
Tai mano žemė gimtinė,
Tai mūsų brangi Lietuva.

Kokia tu man brangi, nes tu mano gimtinė, šlamesio pilna, paskendusi rytmečio rūke, nuskambėjusi vyturiu dainoje. Tai kas, kad žemėlapyje esi mažutis kampelis, beveik nepažįstamas... Turistų maršrutas retai į čia vedė, mat, pabūgo jie duobėtų kelių. Tai kas, kad tu neturi gražių architektūros paminklų. Tai kas... Bet juk tu pagimdei ir įkvėpei poetus Albiną Žukauską, Anielių Markevičių. Jie tavo grožį apdainuos savo kūriniuose.

Gimtinė, tu buvai užmiršta, o dabar esi atrasta ir tai laimingą valandą. Todėl nesuprantame, kodėl gi turistų negalėtų dominti kraštas, kur miškai, ežerai nuo seno audžia prisiminimų juostą, kur realybė pinasi su legenda, skęstančių ežerų gilumose, tūnančių miškų tankmėje, lindinčia neįžengiamuose glumblinuose, prigluolusia kerpėmis ir krūmais piliakalniai.

Istorijos ir padavimų balsu prabyla mūsų protėvių pelenai geležinėse urnose. Legenda — dažnas svečias mūsų tėvų - valstiečių pastogėse prie liepsnojančio židinio. Jei kalvos ir ežerai kalbėtų, daug pasakytų. Bet jie stūkso - telkšo, tylūs svajotojai, praeities liudininkai slėpdami savyje brangenybes, kurias žmogaus jėga išplėšia ir palaipsniui atkurdinėja žemėje sukauptą istoriją.

Šių miškų, ežerų gyventojais iki XII a. buvo paslaptinga gentis — jotvingiai, lietuvių giminaičiai. Kruopščiai dirbo jie savo laukuose, medinėmis žagrėmis pureno dirvą, dirbo ir meldė Dievą, kad suteiktų palaimą. Bet anksti pradėjo dirvonus laistyti ašaromis ir krauju. Pirmiausia nuo piktosios dvasios vadavo lenkai; kiek vėliau gyvenvietes užpuolė, užgriuvo juodasis kryžius, kuris, tariamai nešė išganymą, o ištiesų sekė paskui mirtis. Jotvingiai narsiai gynėsi, tačiau buvo nugalėti. Daug mūsų protėvių žuvo karų metu, dalis buvo kryžiuočių surakinti geležiniais pančiais ir apgyvendinti užgrobtoje Sambijoje. Likusieji jotvingiai su savo vadu Skurda 1283 metais persikėlė į dešinįjį Nemuno krantą. Šia data ir mirė gentis, kuri nieko nenusikalto, ji juk tik norėjo gyventi.

Tarp kalnelių paskendęs žalumoje stūkso mūsų gimtasis Punskas, ir žydrios Punios ežero vilnys skalauja jo kojas, liūliuodamos lopšinę, bet kažkaip negali užmigdyti gyventojuose slypinčios energijos. Yra miestai, kurie giriasi puikiais architektūros paminklais. Punsko bažnyčia labai paprasta, kukli, bet aš nekeisčiau jos į gražiausią pilį.

Kloniai, kalneliai, tarp jų snaudžiantys ežerai — tai nuostabus Kūrėjo darbas. O jo skulptūra turi ir vaiko šypsnio ir Fiolijo artizmo. Aš labiausiai myliu ošiantį mišką, pilną girios dvasių. Myliu klausytis snaudžiančio šimtamečio ąžuolo, kuris seka pasaką apie dievaitį Perkūną, Vaivą, vaidilutes, saugančias aukure šventąją ugnį.

Gimtinė, tu skambėjai močiutės lopšinėj, kurią dainavo man vakarais. Ir kaip tavęs nemylėti, jei čia pievomis bėga, bėga vaikystės takeliai, jei kiekvienas šlamesys pažįstamas; arimo grumstelis permirkęs žmonių krauju ir prakaitu. Mano gimtine esi tu gražiausia, esi mano laimė, ilgesys ir kančia.

Algis

antai...

JAUNIMAS: Be orientacijos

Į įvairių kraštų jaunimo nuotaikas žvelgianti spauda pastebi vieną bendrą jo charakteristiką — stoką orientacijos.

Jiems „gyvenimas — tai dienų ir savaičių, retai kada metų reikalas", rašo B.F. dr. Foucault Paryžiaus dienrašty *Le Monde* (birželio 10) apie jaunus prancūzus. „Jie neturi nuomonės, išskyrus užtikrinti jus, kad jie neturi nei vienos tų nuomonių, kurios išsilaikė paskutinį šimtmetį; betgi jie nėra sukilę nė prieš nieką".

Japonijoj apklausinėti gimnazistai, o taip pat pradžios mokyklos mokiniai pasisakė labiausiai nori „laisvo laiko" ir „laisvų pinigų". Kitam plataus masto apklausinėjime sužinota, kad 75 proc. turi dviračius, 64 proc. — radio aparatus, 61 proc. — plaukų džiovintuvus, 52 proc. — stereo garsiakalbius, 45 — 8 mm. filmavimo aparatus. Daug ko turį, dar daugiau geidžią, „jie leidosi vedami minios" (Akira Fujitake, *Japan Echo,* 3 nr.).

Panašios nuotaikos yra apėmusios industrinės revoliucijos naujai paliestus kraštus, kaip, pvz., Indijoj, kur tos revoliucijos įtakoj „dingsta senosios gairės... Svetimumo jausmo kritiška pasekmė atsispindi jaunimo betiksliškumu... Jiems vien pelningi darbai, pasismaginimai teturi reikšmės". (R. Dayal, Bombėjaus *Sunday Standard,* birželio 11).

Tokią betikslę nuotaiką pas jaunimą pastebi ne vien suaugę, bet ir įžvalgesni jaunuoliai. Štai 21 m. amžiaus olandė reporterė Carolijn Visser (Rotterdamo *NRC Handelsblad,* sausio 7), kritiškai vertina amerikiečių jaunimą, kuris, nors, rodos, gerai išsilavinęs, atvyksta kad ir į tokį Amsterdamą „tik pasivalkioti po kavines". Betikslio bastymosi pavyzdžiu ji nurodė vieną jauną amerikietį, kuris Amsterdamo studentų kelionių agentūroj primygtinai prašė bilieto „į bet kur".

Kad ir ten, kur jaunimas apsisprendžia sunkiai dirbti, jie tai daro gyvenimo kietų reikalavimų priversti, be aukštesnio siekio. Taip, pvz., infliacijos ir bedarbės akivaizdoj Kanadoj jau studentai dažnai apsisprendžia „sunkiai dirbti ir elgtis pagal taisykles, nors, bendrai paėmus, „jaučia bejėgiškumą ir apatiją" (S. Carson ir M. Nichols, *The Canadian,* sausio 28).

ŠVENTASIS NARVAS: „Antitarybinis"

Nors Alg. Landsbergis IX Ateitininkų Kongrese pastatyto ir Chicagoj pakartoto „Šventojo narvo" veiksmo vietą apibūdino tik kaip „vidinės kovos ir kraštutinių situacijų teritoriją, primenančią Lietuvą", tačiau, matyti, užkliudyti tam tikrų panašumų, komunistiniai veiksniai negalėjo šios dramos praleisti nepastebėję.

Trumpose pastabose net du kartus „Šventąjį narvą" pamini užsienio lietuvių kultūrinio gyvenimo apžvalgininkas V. Kazakevičius, prikišdamas dramos autoriui, kad jis „atliko eilinį antikomunistinį klerikalų užsakymą, falsifikuodamas religinį gyvenimą Lietuvoje" (*Pergalė,* 3 nr., 187 psl.). Tarsi to būtų neužtekę, už mėnesio tas pats apžvalgininkas Alg. Landsbergį taip apibūdina: „'pažangus' inteligentas", 'objektyviais kriterijais' besiremiantis literatas, dargi liberalas, o ne koks nors konservatyvus 'vaduotojas'; vis dėlto jis „klerikalams užsakius, parašė ir antitarybinę pjesę „Šventasis narvas" (*Pergalė,* 4 nr., 188 psl.).

Čia vėl prasikiša įprastinis komunistų būdas vertinti meną: jeigu „antikomunistinis", tai menkas menas ir prastas menininkas. Apžvalgininkas ne tik tendencingas meną vertindamas, bet ir mažai orientuojasi, tiek ateitininkus laikydamas klerikalais, tiek „Šventąjį narvą" — „klivelandiečių" į Chicagą atvežtu pastatymu.

Naujai išrinktas PLB pirm. inž. Vytautas Kamantas.

LIETUVIAI: Tūkstantis ir vienas

Pasaulio lietuvių didžiosios dienos Toronte birželio pabaigoj — liepos pradžioj... Tūkstančiai svečių susipažinimo vakare, bankete... Tūkstančiai sportininkų, besivaržančių lengvosios atletikos, krepšinio, tinklinio, futbolo, teniso aikštėse... Dainų šventėj — dvylika tūkstančių, besiklausančių pusantro tūkstančio choristų. Tūkstančiai vietinių lietuvių iš Toronto. Tūkstančiai atvykusių iš kaimyninių JAV ir kitų kraštų.

„Žmogus pasijunti ne tik pagautas neprastos šventės nuotaikos", taip aprašo Vyt. Alantas daugelio tuometinius jausmus, „bet pasimatai ir fiziškai įtrauktas į tautiečių masę... pasijunti ir labai mažas, ir kartu labai didelis, nes pajunti skaičiaus galybę... tik gaila, kad, kartą susibėgusi didžioji srovė, paskum vėl išsisklaido mažais upeliais..." (*Dirva*, liepos 13).

Ieškodami Pasaulio Lietuvių Dienų neišdildomų pasekmių, jų užtiksime ne tiek dėl momento sukelto įspūdžio, kiek išgyventu ryšiu ir atnaujintu pasiryžimu tą ryšį tęsti. Juk, nors sporto lygis, bendrai paėmus, buvo labai vidutiniškas, bet patirtas ryšys sporto aikštėj gali likti neužmirštas, o ateity vienaip ar kitaip pakartotas dešimtis ir šimtus kartų. Dainos gi nuskambėjo griausmingai ir sugraudino daugelį. O lietuviškos dainos ryšys pakartotinai — ir beveik nenutraukiamai — gali rišti visus tautiečius skardenančiais chorais, dainuojančiais mažais būreliais, net pavieniai niūniuojančiais kasdien, kur tik bebūtų.

Didžioji srovė išsilieja mažais upeliais, bet nebūtinai išsimėto, jei ryšiai teberiša. Galutinai ir tūkstančiai susidaro iš vieno, ir dar vieno,... ir dar vieno, su kitais besirišančio...

PLB SEIMAS: Iš 13 kraštų

Pasaulio Lietuvių Dienose organizacine prasme svarbiausios reikšmės turėjo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas. Jame buvo atstovaujami lietuviai iš Argentinos, Australijos, Brazilijos, D. Britanijos, JAV, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Urugvajaus, Venecuelos, Vak. Vokietijos ir N. Zelandijos. Svarstant ir nutariant daugiau dėmesio buvo kreipta į Lietuvos laisvinimo veiklą (siekiant bendro, suderinto darbo „su tais veiksniais, kurie sutiks bendradarbiauti"), į plėtojimą kultūrinių ryšių tarp tautiečių įvairiuose kraštuose, į lietuviško auklėjimo bei švietimo palaikymą bei plėtojimą, į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos rėmimą.

Matomai, savo kadenciją užbaigianti PLB valdyba rado pritarimą savo plėtojamiems darbams — ypač jaunimą įtraukiant į Lietuvių Jaunimo Sąjungos bendruomeninį darbą bei palaikant tampresnius ryšius tarp įvairių kraštų tautiečių, ypač kultūriniais pasikeitimais (vystytais Romo Kasparo). Panašia kryptimi, atrodo, žengs ir naujoji valdyba, savo narių tarpe turinti tiek daug jaunos energijos.

VYRAMS: Pavojus „vyrauti"

Tebegyvenam vyrų dominavimo eroj — gal jos paskutinėj ar priešpaskutinėj fazėj. Nors pastaraisiais laikais padėtis žymiai pagerėjo, tačiau ne vienoj ne taip į akis krentančioj srity vyrai „tebevyrauja".

Dominavime aiškiau pastebimi pliusai, negu minusai. Todėl visai natūralu nustebti, kai pasirodo knyga, iškelianti vyrų viršesniame statuse slypinčius pavojus (dr. Herb Goldberg, *The Hazards of Being Male*, 1977).

Vyro „vyravimas" yra kristalizavęsis kad ir šitokiuose charakteringus nusistatymus išreiškiančiuose posakiuose: „iš vyro *daugiau* gali tikėtis"; „vyrai *nesijaudiną:* „vyras *nuo nieko nepriklauso*". Pirmasis nusistatymas yra nuvaręs ne vieną vyrą per anksti į kapus; antrasis — iš ne vieno vyro padaręs bejausmį padarą; trečiasis — ne vienam užčiaupęs burną prašyti pagalbos, kai be jos negali apsieiti.

Pastebint šitokius pavojus, peršasi išvada, kad ne tik moteris, bet ir vyras turi išsilaisvinti iš jam primestų stereotipiškų savybių. Kaip ji, taip ir jis pirmiausia turi tapti žmogišku asmeniu.

Kęstutis Trimakas

Gyvosios Dvasios Pėdomis

sesuo Ona Mikailaitė

„Mums nereikia naujų organizacijų, mums reikia gyvosios dvasios“. Tai Stasio Šalkauskio žodžiai 1938 m. rašytame straipsnyje.

Gyvosios dvasios idėja buvo paskutinioji didžioji Šalkauskio idėja — tai buvo paskutinioji liepsna, kuri uždegė jį, „protininką“, kaip prof. Eretas jį vadina, ir visą jo lig tada sukrautą idėjinį kraitį. Šalkauskis — teoretikas, sistemos ir organizuotos veiklos mylėtojas, įsitikino, kad to negana; negana intelektualinės šviesos ir išviršinės veiklos nei ateitininkams, nei bendrai katalikams Lietuvoje. Pasakojo, ir vieniems ir kitiems trūksta „vidaus degimo“, be kurio religinė veikla yra tuščiavidurė.

Šalkauskio asmeniškas gilus religingumas bei jo susirūpinimas Lietuvos religine padėtimi jį vertė pastebėtus trūkumus kelti aikštėn. Jis jautė, kad yra kažkokia spraga tarp išorinio veiklumo, besireiškiančio masiniais sambūriais, ir tikro vidinio dvasinio užsidegimo religinių tikslų bei uždavinių atžvilgiu. Jo manymu, „Lietuvos katalikai nėra tikrai persisunkę religine dvasia: jiems trūksta religinio entuziazmo, užsidegimo, tvirto pasiryžimo, pasiaukojimo. Inercija, pasyvumas, iniciatyvos stoka, kurie apskritai apibūdina lietuvių visuomenę, reiškiasi taip pat ir lietuvių katalikų gyvenime religijos atžvilgiu“.

Ši citata paimta iš Šalkauskio straipsnio išspausdinto 1938 m. vasario mėn. kunigams skirtame žurnale „Tiesos kelias“, kurį redagavo kun. dr. P. Kuraitis. Šiame savo programiniame straipsnyje gyvosios dvasios klausimu Šalkauskis pirmoj eilėj ‘numaitino’ organizacijos bei organizuotos veiklos tariamą visagalybę: „Organizacija bei gyvosios dvasios yra negyva, yra griaučiai, kuriuose nėra kraujo apytakos“ (ten pat). Toliau jis išdėstė, kaip įžiebti ir sistemingai užgydyti gyvąją dvasią, Šalkauskis norėjo įliepsnoti labai plataus masto sąjūdį — gyvosios dvasios sąjūdį — kuris atnaujintų visas katalikiškas organizacijas, atgaivintų visą religinę veiklą Lietuvoje ir uždegtų katalikų gyvenimą nauja ugnimi. Tam sąjūdžiui jis siūlė ko plačiausius

ideologinius bei veiklos principus: 1. sąjūdis turėtų būti universalus, 2. jo veikla pozityvi, 3. paremta krikščioniškojo humanizmo principais, 4. jį iš vidaus turėtų gaivinti šv. Dvasios kultas.

Netrukus (1938 m. „Tiesos kelio" 4-tame nr.) į Šalkauskio pasiūlymą teigiamai atsiliepė kun. dr. P. Kuraitis. Norėdamas paremti Šalkauskio mintį ir taip pat atsakyti žurnalo skaitytojams, pareiškusiems nepasitenkinimą, jis rašė, jog be reikalo aliarmuojama ir pernelyg pilkai piešiama Lietuvos religinė padėtis. Kuraitis nurodė pasikeitimą lietuvių katalikų nuotaiką paskutiniuoju dešimtmečiu (t.y. nuo maždaug 1928 m.), juos neigiamai veikiančios visuomeninės įtakos.

1. Lietuvių visuomenė idėjiniu atžvilgiu jau nebe vienalytė, kaip buvo prieš kelis dešimtmečius. Nerimo ir netikrumo persunkta nuotaika reiškiasi visoje lietuviškoje veikloje, neišskiriant nė religinės. Inteligentija savo priešreliginėmis idėjomis bei gyvenimo stiliumi — suburžuazėjimu ir sumiesčionėjimu — veikia darbininkiją bei kaimą, kuris ima sekti jos pavyzdžiu. Susirūpinimas žmonių gerovės reikalais ir tėvynės likimu yra skelbiamas tokiu būdu, lyg jis neturėtų sąryšio su religija ir į ją atremtais doros reikalavimais.

Šalkauskis jau anksčiau buvo kalbėjęs apie sekuliarizmą, besireiškiantį vakarų Europoje ir bestiprėjantį Lietuvoje. 2. Atsižvelgiant į šią padėtį, Kuraitis siūlė paklusti ir vykdyti popiežiaus Pijaus XI raginimus sustiprinti katalikiškąją akciją, kurios tikslą Kuraitis taip nusakė: „Katalikiškos akcijos svarbiausias rūpestis turi būti... papročio ir krizinę katalikybę pakeisti *gyvosios dvasios katalikybė*" (pabraukimas mano). Jo manymu, reikia atsverti neigiamą laisvamanių įtaką: jeigu jie su visu atsidėjimu ruošia aktyvius antikrikščioniškos propagandos apaštalus, tikintiesiems reikia ruošti nemažiau veiklius ir išlavintus krikščionybės apaštalus.

Šalkauskis katalikiškos akcijos tikslą buvo išreiškęs *rechristianizacijos* terminu.

3. Pasak Kuraičio, norint atgaivinti atšalusiuose bei sustingusiuose katalikuose gyvąją dvasią, teks prie jų prieiti psichologiškai, teks supopoliarinti ir suasmeninti krikščioniškojo tobulumo idėją, kad ji kiekvienam būtų patraukli ir prieinama.

Šalkauskis tai suvedė į dvasinės jaunatvės idėją, apie kurią rašė ir kalbėjo ypač studentams ateitininkams.

4. Pagaliau Kuraitis siūlė nesiriboti institucinio katalikiško auklėjimo perkeitimu, kuriuo buvo užsidegęs Šalkauskis, bet tuojau pat steigti gyvosios dvasios židinius, sutelkiant juose visas dvasiškijos ir pasauliečių intelektualines bei moralines jėgas ir asmeniniu pavyzdžiu bei gyva veikla liūdyti ir gaivinti žmonėsė gyvąją dvasią.

Tuo įsisiūbavo pokalbis apie gyvąją dvasią, kuris buvo spausdinamas „Tiesos kely" 1938 ir 1939 m. Šalkauskis jame aktyviai dalyvavo, vis gilindamas bei tikslindamas gyvosios dvasios sampratą ir sąjūdžio tikslus bei apimtį. Gyvąją dvasią Šalkauskis dažnai apibūdino ugnies ir šviesos įvaizdžiais, kaskart vis labiau pabrėždamas, kad ją įžiebia Evangelijos ir šv. Dvasios liepsna: „Ji (gyvoji dvasia) yra pastovi dvasinė vidaus įtampa, nukreipta į idealo siekimą. Tai yra tasai vidaus degimas, kuris, tarsi evangeliškasis žibintas, nušviečia pastovia šviesa vidaus gyvenimą. Tai altoriaus žiburėlis, kuris niekada nenustoja tyliai liepsnojęs"... Arba vėl kitu atveju: „Gyvoji dvasia yra plati, veikli, pažangi, kūrybiška, nuolat atsinaujinanti".

Gyvosios dvasios sąjūdžio tikslą Šalkauskis nusakė taip: „vyriausias tikslas — sužadinti gyvesnį, Evangelija paremtą gyvenimą". Savo paskaitoje „Jaunuomenė ir gyvoji dvasia" (apie kurią jau buvo užsiminta aukščiau ir kuri yra perspausdinta *Ateitininkų vadove),* skaitytoje studentams ateitininkams 1938 m. rudenį, Šalkauskis kalbėjo apie kultūrinę saviauklą, idealo meilę, persisunkimą Evangelijos dvasia. Ir pavasarininkams, suvažiavusiems Kaune tais pačiais metais, Šalkauskis jau buvo kalbėjęs apie gyvosios dvasios sąjūdį. Ta pačia tema jis prabilo ir Katalikų Veikimo Centro suruoštose studijų dienose 1938 m. gruodžio mėn. Tuomet jis paskelbė reikšmingą dvasinio atgimimo šūkį: „Pradėkime nuo savęs!"

Su kiekviena paskaita, su kiekvienu straipsniu Šalkauskis darėsi vis ugningesnis. Gyvosios dvasios sąjūdžio švente jis buvo parinkęs Sekmines, jo labai mėgstamą šventę. 1938 m. Sekminių išvakarėse jis rašė „XX Amžiuje": „Šių metų Sekminių šventės yra pirmos, kurios išgirs naują gyvosios dvasios šūkį. Kaip būtų džiugu, jei visa katalikų visuomenė vienu plačiu užsimojimu susitelktų viename šauksme: Ateiki, šv. Dvasia, pripildyk mūsų širdis šventąja ugnimi ir nuteik mūsų valią į dvasinio atgimimo veiklą" (iš straipsnio, pavadinto „Gyvosios dvasios žmonės"). Sekančiais metais vėl Sekminių išvakarėse pasirodė jo straipsnis „XX Amžiuje". Šį sykį jis rašė apie katalikų tarpusavio vienybę ir savo mintis susumavo, lyg koks šv. Paulius trimis ugningais paraginimais, drauge ir iššūkiais:

Melskimės ir stenkimės, kad neišvengiamoje šioje žemėje priešybių kovoje katalikai neprarastų plačiosios apykantos vieni kitiems ir mistinės savo vienybės pajautimo; kad meilė būtų jiems gyvenimo dėsnis, tvirtesnis už be kurį kitą dėsnį.

Melskimės ir stenkimės, kad oficialieji Bažnyčios atstovai būtų gyvas bažnytinės vienybės ir integralinės sintezės pavyzdys; kad jie būtų tikri šv. Dvasios reiškėjai ir Jos įkvėpimų vykdytojai.

Melskimės ir stenkimės, kad visi mes būtume gyvosios dvasios katalikai ir kad tuo pačiu mes būtume šv. Dvasios įkvėpimo įrankiai.

Atrodo, kad šių poros metų laikotarpiu, prieš pat savo neilgo gyvenimo pabaigą 1941 m., Šalkauskis gyveno nuolatiniame dvasiniame pakilime ir savo vidaus liepsna nenuilstamai siekė uždegti kitus. Bet tai tik dalinė tiesa. Dvasinis atgimimas, jei jis yra tikras, turi turėti savo kančią ir savo dykumą, nes tai nėra žmogaus, bet Dievo dalykas. Šalkauskio gyvosios dvasios minties įkvėpimo autentiškumą liudija šie jo graudūs žodžiai:

Tiek mano sumanymų, planų, vajų, sistemų pasiliko balsu, šaukiančiu dykumoje, kad, keldamas šį klausimą (gyvosios dvasios klausimą), manau: na, tai bus jau paskutinis mano bandymas. Savo pajėgomis nepasitikiu, nes, matyti, visų mano nepasisekimų pagrindinė priežastis glūdi manyje, nors ji ne vienintelė. Kartus mano patyrimas atėmė iš manęs beveik visišką pasitikėjimą savo sumanymų pasisekimu. Liko tik maža pasitikėjimo kibirkštėlė: juk „spiritus flat ubi vult“ (Dvasia pučia, kur nori).

Šalkauskio minčiai pritarė nors ir ne taip labai gausus, bet dvasiniai stiprus būrelis žmonių — daugiausia dvasiškių. Kun. V. K. Taškūnas, po ilgų metų sėkmingos pastoracinės veiklos Amerikoje grįžęs į Lietuvą, taip pat veikliai reiškėsi jos religiniame gyvenime. Jis užsidegė dvasinio atgimimo idėja, gyvais įvaizdžiais ją apibūdinamas: „Ne gyvenimą katalikybe, lyg gėlėmis apsagstyti, ne prikaišioti į jį katalikybės gabalėlių, lyg lašinių į kepsnį, bet stengtis ‘atpėdžiui’ atsekti kiekvieną svarbesnę gyvenimo apraišką iki dieviškojo prado, dinamiškai suprastos dogmos ir Evangelijos, ir tvarkyti taip suprastos dogmos bei Evangelijos šviesoje...“

Lietuvi, nepamiršk!

P. Plumpa, N. Sadūnaitė, S. Kovaliovas, O. Pranckūnaitė, V. Lapienis, V. Petkus, B. Gajauskas ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai gyventi ir tikėti!

Kronika

Vyskupas P. Būčys kalbėjo apie doros kėlimo reikalą ir gyvąją dvasią perkrikštijo gyvuoju tikėjimu. Jaunas ir užsidegimo pilnas kunigas Stasys Yla iš studijų užsienyje parsivežė idėją, kad gyvąją dvasią geriausia įgyvendinti per gyvąją parapiją. A. Maceina savo straipsnyje visą reikalą kritiškai apžvelgė ir apgailestavo, kad gyvosios dvasios sąjūdis gali likti amžinų diskusijų objektu.

Ar gyvosios dvasios sąjūdis tapo realybe, ar ne, man sunku spręsti. Nežiūrinti didelio Šalkauskio užsidegimo ir asmeniško apaštalavimo, atrodo, kad jo mintis liko kibirkštis krūme. Iš kitos pusės, pati idėja taip greit nemirė. Net po karo 1948 m. Romoje buvo suorganizuotos studijų dienos kunigams gyvosios dvasios tema. Pagaliau, ir dabartinė religinė rezistencija Lietuvoje kažin ar ne vadintina gyvosios dvasios sąjūdžiu, išaugusiu iš gal nežymios, bet našios anksčiau pasėtos sėklos...

Galop, ką visa tai reiškia mums dabar? Ar mums aktuali dvasinio atgimimo mintis, ar mums *priimtina* gyvosios dvasios idėja, ar ji ne mums *prasminga?* O gal pradėti iš antro galo, naudojant dr. Maceinos straipsnyje „Duonos dialektika“ rastą citatą iš Didžiojo inkvizitoriaus kalbos, jog „nėra nuodėmės, o tik alkis“ savęs klausti, kuo pasotinsim savo alkį, arba, ko iš viso alkstame??? Turime *klausti,* nes dvasinis atsinaujinimas prasideda *klausimais,* ne atsakymais, kurių prasmę esame praradę... Išdrįskime klausti...

Dievo reikšmė mano gyvenime:

Dievas turi didelę reikšmę mano gyvenime, ir aš žinau, kad Jis visada bus su manimi.

Natalija Slivinskaitė

Dievas yra mano gyvenimo centras.

Algis Petrulis

Dievas man padeda gyventi kiekvieną dieną.

L. Bakaitytė

Aš tikiu į Dievą, ir, kai būnu nusiminus, Jis man padeda.

Silvija Kučėnaitė

Aš tikiu, kad Dievas yra sutvėrėjas, mes esame jo vaikai, ir jis man yra kaip tėvas.

Kęstutis Žilionis

Dievas sukūrė visą pasaulį ir jis yra viskas pasaulyje.

Edvardas Šulaitis

Aš gaunu inspiracijos iš Dievo, kai gyvenime labai nesiseka.

Asta Puškoraitė

Dievas yra mano viltis, kai atrodo, kad niekas man nepadės.

Ramunė Pleinytė

Ateitininkų Tarybos ir jaunimo globėjų suvažiavimo dalyviai Dainavos stovyklavietėj gegužės 14 d. (viršutinėj eilėj iš kairės): A. Kuolas, B. Čepaitienė, G. Iešmantienė, ses. M. Bareikaitė, R. Čepaitytė, S. Girnius, D. Lukavičiūtė, D. Kojelytė, G. Damušytė, A. Zailskaitė, E. Morkutė; (vidur. eilėj) A. Tumosa, kun. K. Trimakas, dr. A. Damušis, kun. V. Dabušis, L. Bajorūnas, M. Bajorūnienė A. Kižienė, dr. P. Kisielius, J. Damušienė, L. Gražulienė, N. Balčiūnienė,S. Tumosienė, kun. K. Pugevičius; (pirmoj eilėj) G. Juozapavičiūtė, Pr. Baltakis, Vyt. Šoliūnas, E. Razmienė, E. Gudinskienė, O. Gustainienė, S. Čyvas ir kun. St. Yla.

RAIGARDAS

Vytautas Alantas

Žibėjo bokštai Raigardo padangėj,
Ir Nemunas sraunus jų pamatus skalavo,
O miestas prabangus, pagal upę išsirangęs,
Garsėjo lobiais ir galybe savo.

Valdovo rūmuos puotos per naktis skambėjo,
Ten liejos vynas per taurių kraštus,
Ir dainos kanklininkų pašlaitėm aidėjo,
Puotavo Raigardas paniekinęs dievus.

Kankliavo dainiai apie laimę ir jaunystę,
Ir meilės džiaugsmą garbino kraštai.
Jie sakė: — Mūsų dienos nebegrįžta, —
Skubėkim, kad nebūtų džiaugtis per vėlai!

Šaunus valdovas linaplaukis,
Pakėlęs taurę senojo midaus,
Linksmiems svečiams per puotų menę šaukė:
Težydi meilė, kol širdis jaunaus!

Ir šoko jis su Ugne spindinčiom akim,
Svajingai grojant rėknėm ir švilpynėm.
Ir skendo širdys meilės užmirštin
Su vieversių giesmėm rytinėm...

Ramovės ištuštėjo, tik krivaičiai
Dar meldės prie šventųjų aukurų.
Dievai liūdėjo, kaip našlaičiai
Tėvų išvyti iš namų.

Tada sujudo dangiškos galybės,
Ir tarė žodį Pirmapradis:
Išseko mūsų dieviška kantrybė,
Tas kraštas liks bežadis!

Sulig tuo dieviškuoju žodžiu
Užgeso žvaigždės ant dangaus:
Tamsybė Raigardą užgožė, —
Ir kryžmos vėtros kad sukauks,

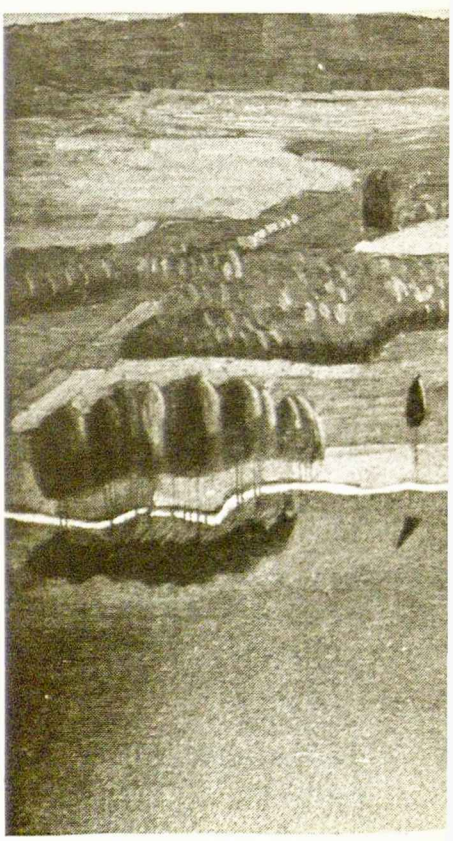

Net miesto sienos sudrebėjo,
Ir žaibas be paliovos tvieskė,
Dangus tvanot pradėjo,
Ir šviesos geso Raigardo mieste...

Pašlijo jojo pamatai, —
Išdidūs bokštai susvyravo, —
Staiga bedugniai ežerai
Pravėrė glėbius savo!

Vandens verpetai tryško iki debesų,
Kai rūmai grimzdo į kiaurymę.
Ir vėtros kaukė iš visų kraštų
Tam miestui psalmę paskutinę!

Kai rytą saulė patekėjo,
Ir vieversiai padangėje giedojo, —
Nemunas vėl ramiai tekėjo,
Ir Raigardo jau niekas nežinojo...

Bet legenda mums sako,
Kad miestas vėlei prisikels,
Kada pilėnai grįš į doros taką
Ir Pirmapradžio sostan pasibels...

Raigardas yra geografinė vietovė, Nemuno slėnio dešiniajame upės krante, apie 5 km nuo dail. M. K. Čiurlionio tėviškės Druskininkų. Tas slėnis yra platus, gilus ir pelkėtas, apsuptas stačių šlaitų, apaugusių lazdynais ir pušimis. Pašlaitėse veržiasi iš žemės daug šaltinių. Vietos gyventojai pasakoja senovėje čia buvus puošnų Raigardo miestą, kuris už palaidą gyvenimą buvęs dievų nubaustas ir nugrimzdęs į žemę, o kita legenda pasakoja, kad toje vietoje paskendęs didelis ežeras. Šie puslapiai iliustruojami Čiurlionio dideliu triptiku, vaizduojančiu Raigardo vietovę.

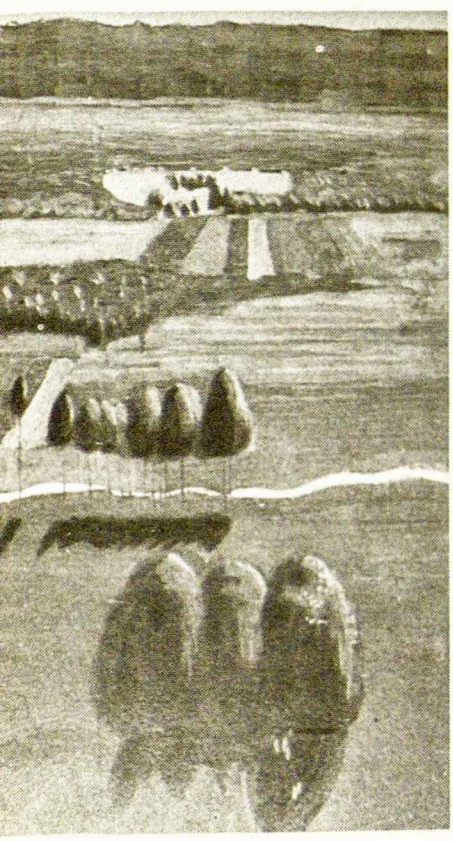

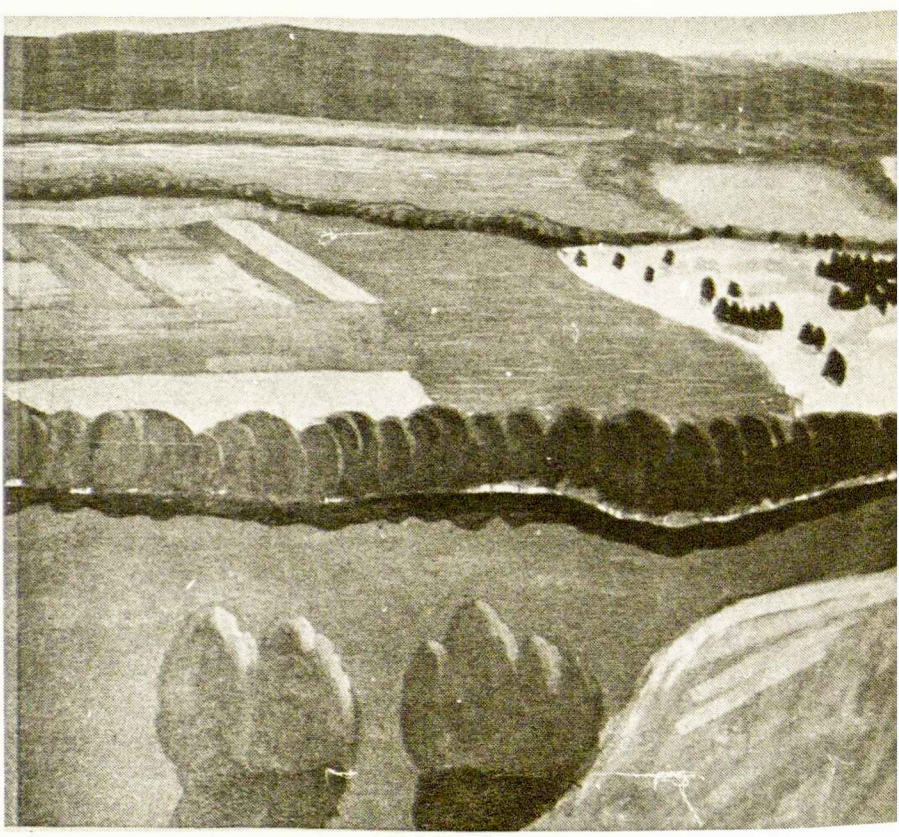

UGNIS IR LIEPSNA

Anatolijus Kairys

(Ištrauka iš dramos apie Romą Kalantą)

VEIKIA: Romas — 19 metų ir ROMA — 17 m.
SCENA: Miesto parkas prieš teatrą Kaune. Keli medžiai, krūmai, suolai.
ROMA: Tu lauki ko? Ko dar lauki?
ROMAS: Lino.
ROMA: Kad aš patikėčiau!
ROMAS: Kaip nori
ROMA: Tikrai ne Lino, Romai. Tu lauki Auksės, štai ko tu lauki. O su manim paskyrei pasimatymą, sakei pasikalbėsime — tai jau ne kas iš tavos pusės, Romai, ne kas...
ROMAS: Mes ir kalbamės. Argi mes nesikalbam? Kokios kalbos tu nori?
ROMA: Būta čia kalbos... Ar taip visi vyrai kalba?
ROMAS: Nežinau, kaip kiti, o aš taip kalbu. Jei negerai, tai kalbėk tu, aš klausysiu. Man patinka tavo balsas, Roma, labai patinka, kaip paukštytės šakose, girdi...
Jie klauso, šakose čiulba paukščiai.
ROMA: Girdžiu. Ir man patinka paukščiai... Matai, ten sėdi du paukštukai... Tai jie ir čiulba...
ROMAS: Du.
ROMA: Jei tau patiktų mano balsas, tai nelauktum kitos...
ROMAS: lyg negirdėjęs: Kai ateis Auksė...
ROMA: pašokdama: Ir vėl Auksė!
ROMAS: Ateis ir Linas. Tada pasikalbėsime plačiau, apie viską. Bus įdomu, pamatysi, tik nesijaudink.
ROMA: Nėra ko. Aš neturiu ką su jais kalbėti.
ROMAS: Aš turiu. Su jais ir su tavim. Pasakysiu, tik...
Jis tačiau nutyla, Roma jį stebi sunerimusi
ROMA: Likai toks jau paslaptingas, Romai. Tavo akys — lyg būtum neišsimiegojęs.
ROMAS: Atsirado burtininkė. Nežinau, ko tau reikia iš mano akių.
Jis vėl žvalgosi šen ir ten.

ROMA: Tu šiandien kitoks, Romai, visai kitoks.
ROMAS: Kuris iš mūsų kitoks? Tu ar aš? Tu irgi ne kaip vakar: irzli, nepatenkinta, kimbi prie kiekvieno žodžio...
ROMA: Matai, ten? Ateina Linas.
ROMAS: Rodos, kad jis...
ROMA: Dairosi, ieško, turbūt nežino, kur tu jo lauki..
ROMAS: Aš jam sakiau, kur...
ROMA: Pailso, trina rankas. Ji neša... baką...
ROMAS: Taip, jis atneša...
ROMA: labai sunerimusi: Baką?! Ir taip sunkiai velka, matyti pilnas kažko...
ROMAS: Vandens.
ROMA: Vandens? Tikrai vandens?
ROMAS: O kas tu manai ten yra?
ROMA: Aš girdėjau...
ROMAS, skubiai nukirsdamas: Girdėjai? Užmiršk, ką girdėjai! Tu neprivalai girdėti, Roma! Tu girdėjai, kas tau nepriklauso girdėti! Aš visai nenoriu girdėti, ką tu girdėjai...
ROMA: Romai!
ROMAS: O...
Jie sukrinta ant suoliuko, Romas paneria veidą delnuos, Roma uždeda rankas ant jo galvos...

Tamsa.

SENELIS

Onilė Vaitkutė Šeštokienė

Amerikoje šeimos branduolinė struktūra reikalauja, kad tėvai, prieš išeidami iš namų, parūpintų vaikams laikiną prižiūrėtoją. Šį darbą dažniausiai atlieka pasamdytos jaunos mergaitės, bet aš su savo dviem jaunesniais broliais turėjau savo privatų, mėgiamą prižiūrėtoją — senelį.

Senelis buvo sėslus žmogus ir dėlto jis mums, judriems, išdykusiems vaikams, buvo mėgiamas. Prieš motinos sugrįžimą mes spėdavom vienas kitam plaukus apkarpyti ir su motinos lūpų pieštuku veidrodžius aprašyti. Senelis pats mūsų nei sudrausdavo, nei bardavo. Jis tik apskųsdavo mus motinai, o tada mūsų nusikaltimai buvo pasenę ir neverti bausmės. Be to, motina, rodos, bardavo senelį, kad jis leido mums išdaigų prikrėsti, ir mums nebetekdavo barimo.

Pritrūkę išdaigų, prašydavome senelį, kad pajodintų į Rygą. Kas ta Ryga buvo, mums jokios svarbos nesudarė, bet buvo smagu, kai senelis, užsisodindavęs mus ant savo didelio kelio, nukratydavo jos pusėn. Liūdnai ir garsiai apgailestaudavom, kai senelis Rygą pasiekdavo greičiau negu jo jodinėtojai.

Mūsų stambaus, pražilusio, nuplikusios senelio išvaizdoje įspūdingiausia buvo jo didelės rankos. Jo delnai platūs, jo pirštai stambūs, jo rankos paspaudimas tvirtas. Stebėtinai tų rankų judesiai nebuvo gramozdiški. Tie pirštai vikriai surišdavo mums batų raištelius ir išspausdavo greitą polką iš armonikos. Taip įsižiūrėjau į jas, kad net dabar atpažįstu, kai kiti žmonės nešioja senelio rankas.

Senelis turėjo tik kelias nuosavybes. Jos būtų atrodę paprastos nuošaliam stebėtojui, bet seneliui ir mums vaikams jos buvo brangenybės. Šveicariškas kareivinis peilis buvo vienas iš senelio turtų. Senelis jį naudodavo tik ypatingom progom. Mūsų prašymai, nors ilgi ir malonūs, nebuvo laikomi ypatingomis progomis. Kai senelis retkarčiais išsiimdavo rudą peilį iš kišenės, jis pamažu ir garbingai atlenkdavo vieną iš įvairių ašmenų. Su juo mokėjo skaniai supiaustyti mums obuolį ir dailiai nudrožti pieštuką. Kruopščiai nuvalęs naudotą ašmenį su savo didele nosine, senelis dažniausiai grąžindavo peilį į gilią kišenę. Kartais jis patenkindavo mūsų smalsumą, atlenkdamas šaukšto ir šakutės galvas. Kodėl seneliui reikėjo peilio, mums buvo aišku; kodėl jam reikėjo šaukšto ir šakutės, jis paliko mūsų vaizduotėms.

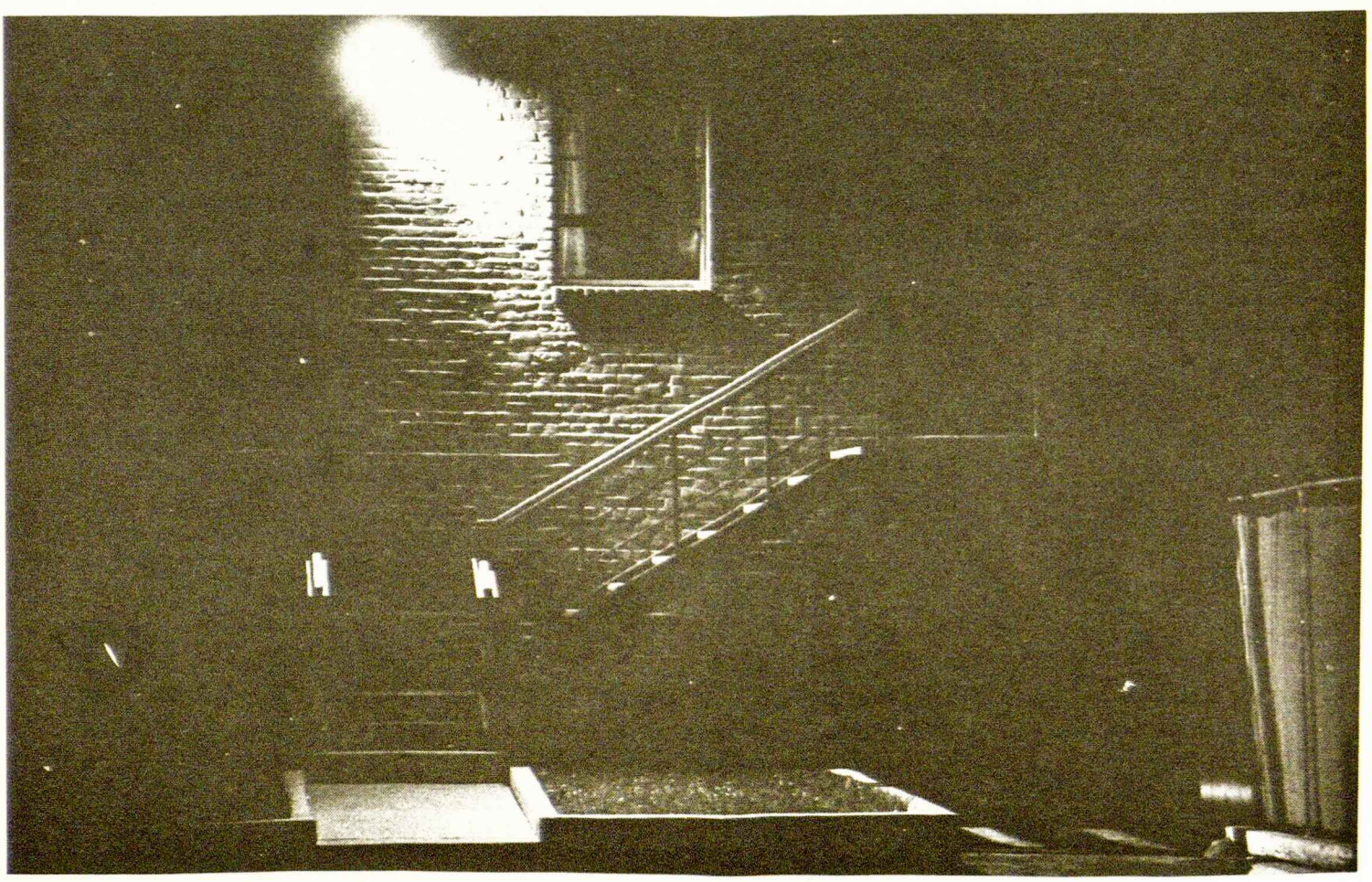

Kai mums tekdavo praleisti popietę senelio namuose, jis pasidalindavo savo antru turtu su mumis. Su ilgu pagaliu, ant kurio galo buvo susuktas vielų žiedas, senelis iš savo medžio mums priskindavo kriaušių. Kriaušės buvo kietos, kartais su raudonu skruosteliu, retai su kirminu, bet visada skanios. Vaišės tęsdavosi darže, kur senelis leisdavo mums patiems prisirankioti ir prisivalgyti saulėje įšilusių pomidorų. Tik senelio darže mūsų išlepusiems skoniams šilti pomidorai buvo valgomi.

Būdami vaikai, neatpažinome senelio vieno svarbaus turto. Mes pastebėdavome, kad jis lietuvišką laikraštį išsamiai perskaitydavo, kad savo kiemą keliskart į dieną apvaikštinėdavo, kad senelis viską lėtai ir apgalvotai vykdė. Bet mes nesupratome, kodėl senelis taip darė: jis buvo turtingas — jis turėjo laiko. Jis buvo išpildęs savo gyvenimo pareigas, jis buvo užsidirbęs atostogų. Senelis, ramiai sėdėdamas po kriaušės medžiu dieną iš dienos, pasitenkino savo turtais ir ilsėjosi. Pagyvenęs ilsėjosi.

Mes nepažinome jauno, stipraus vyro. Mes net nespėjome senelį apklausinėti apie Lietuvą, apie jo pergyvenimus, išgirsti jo filosofijos, jo išminties. Jis spėjo pasidalinti su mumis, Amerikos miestiečiais vaikais, savo ūkininkišku, lietuvišku paprastumu.

KARTUS ALUS

Daiva Markelytė

Penkiasdešimtoje gatvėje yra trys barai. Jaukūs, bičiuliški barai. Juose gali greitai, pigiai pasigert. Pavadinimai nesvarbūs. Jie visi tokie patys. Kai saulė leidžiasi, jaunimas susirenka šioj gatvėj, šiuose baruose ir jie sėdi ir šneka, ir geria.

Laima, rūkydama cigaretę, gerdama alų, sėdėjo ir galvojo. Ji bandė prisimint kokiame iš šių trijų barų ji sutiko Algį, tą pirmą gražią dieną, kai jis pasirodė jos gyvenime su savo raitytais plaukais, mėlynomis akimis ir plonomis kaip linija lūpomis. Jis įėjo, kaip koks karalius ir prie jos atsisėdo. Jis kalbino ją ir nupirko jai vyno stiklą. Kalbino ją ir pasakojo apie savo naują mašiną ir savo futbolo komandą ir kaip nepaprastai sunku patekti į medicinos mokyklą, jei nesi žydas ar daktaro sūnus. Jo balsas, kaip šaltas vanduo, pabudino ją. Jie taip visą vasarą kalbėdavosi. Ji žiūrėdavo į jo akis ir klausydavo kiekvieno jo žodžio ir niekaip negalėdavo atsistebėti, kodėl iš visų gražių mergaičių pasaulyje jis pasirinko kalbėtis su ja.

„Turbūt aš čia jį sutikau. Ir čia jis mane paliko".

Ir jo veidas atsispindėjo kiekvienoj alaus stiklinėj.

"Atmintis, tai keistas dalykas. Alus padeda užmiršti. Bet kaip skauda, kai negali užmiršt tai, kas reikia ir tai ką nori užmiršti.

Ji girdėjo jo žodžius stiklinių skambėjime:

„Laima. Vasara baigiasi. Mokslas vėl prasidės. Aš negaliu..."

„Ko tu negali?"

„Mano gyvenime svarbiausias dalykas yra mokslas".

„Tai aš tau nusibodau".

„Laima, suprask. Aš dar jaunas. Tu, tu dar vaikas. Turi dar daug laiko".

„Aš ne vaikas, Algi. Man dvidešimt metų. Aš ne vaikas". Ji bandė sulaikyti ašaras.

„Bet aš toks jaunas nenoriu įsipareigoti!"

Ir tada jis išėjo. Ėmė ir išėjo. Tuo momentu Laima nekentė jo taip, kaip iki šiol savo gyvenime dar nieko nebuvo nekentųsi. Ji ir savęs nekentė dėl to, kad jam parodė savo jausmus, ir ji pati savęs nekentė už tai, kad jį mylėjo. Bet labiausiai ji savęs nekentė, kad leido jam tyliai išeiti, be ašarų, be žodžių, kuriuos ji seniai savo mintyse jam buvo sudėjusi.

Jis išėjo tyliai taip, kaip kad buvo atėjęs, tą šiltą birželio dieną, ir kiekviename jo žingsnyje ji girdėjo šimtus žingsnių, šimtus vyrų žingsnių. Visi tie vyrai buvo vienodi, jie visi šiuo momentu išėjo. Išėjo ir paliko šimtus merginų, paliko jas sėdinčias vienišas.

„Visam pasaulyje, — ji galvojo, — visam plačiam pasaulyje..."

Laima sėdėjo ir galvojo. Dabar ji galvojo apie Algį, apie jo šaltas, nesišypsančias lūpas, jo auksinius plaukus, jo netikrą juoką, jo begalinį plepėjimą: mašinos, Fordas ir Chevy ir MG. Jie visi vienodi jai. Futbolas. Amerikiečių futbolas. Nieko nuobodesnio nebuvo...

Galvą nuleidus, ji stebėjo savo stiklą alaus. Pusiau išgertas. Kartus. Neskanus. Ji išgėrė mažą gurkšnį ir pradėjo su savimi kalbėtis: „Vyrai nėra dievaičiai. Tik gimnazistės taip galvoja, o aš nesu gimnazistė. Jau seniai nesu. Aš esu studentė. Aš esu moteris. Ir vyrai yra žmonės. Jie gali būti labai malonūs ir širdingi. Net tos „womens libber" ta pripažįsta".

„Širdele, gal galėčiau tau ką nors išgerti nupirkt?“ — vyresnio amžiaus balsas išgąsdino ją. Ji buvo taip pasimetusi savo svajonėse.

„Ačiū. Ačiū, ne! Matot, mano stiklinė dar pusiau pilna“.

„O gal pusiau tuščia “ jis atsakė juokdamasis, kuo nenustumdamas Laimą nuo suolo. Nuo jo dvelkė alkoholis, ir jo veidas buvo išpurtęs, kaip koks raudonas balionas.

„Mano vardas Rimantas“, — jis tarė ir uždėjo ranką ant jos peties.

Laima tylėjo.

„Kodėl tu viena? Ar neturi berniuko?“ — kvailai šypsojosi.

„Kodėl gi jūs vienas?“ — ji atšovė, žiūrėdama į jo auksinį žiedą.

Jis nutilo, bet nenuėmė rankos.

„Prašau, palikit mane ramybėj!“ — ji ištarė piktai ir pastūmė jo didelę, purviną ranką.

„Nu matai, kokia pikčiurna!“ — jis sumurmėjo ir nuėjo atgal pas draugus, kurie su dideliu dėmesiu ir išplėstomis, raudonomis akimis stebėjo Laimą.

Ji negalėjo net į jų pusę pažiūrėti. Jie visi atrodė tokie biaurūs, tokie nešvarūs. Kaip laukiniai gyvuliai. Laimai buvo sunku tikėti, kad ji visą šią brangią vasarą praleido šitame bare. Su Algiu gerdama alų. Kalbėdama niekus. Ji galvojo apie Algio mėlynas akis ir Rimanto auksinį vestuvinį žiedą. Jai pasidarė sausa burnoj.

„Vyrai nėra dievaičiai. Ir jie nėra laukiniai gyvuliai“. — Ji tyliai kalbėjo, sau kalbėjo, kartojo kaip kokią šventą litaniją.

„Bet kas aš esu?“ Ji išgėrė likusį alų. Alus kartus. „Kas aš esu? — ji galvojo, — „ko aš taip bijau?“ — ji klausė savęs. Ir bandė atsakymą rasti kitų akyse. Bare žmonės kalbėjosi. „Apie ką jie kalba?“ Laima galvojo. „Gal jie galėtų man pasakyti, ko aš taip bijau?“ Ji stebėjo visus ir jai atrodė, kad ji pirmą sykį juos matė. Pasukusi galvą ji žvilgterėjo į veidrodį. Pabalęs, išvargęs veidas. Raudonos akys. Didelė, liūdna burna. „Ko aš taip bijau?“ — ji paklausė veidrodyje atsispindintį savo veidą? Tuo momentu jai viskas paaiškėjo. Ji staiga atsistojo ir nuėjo namo.

Daiva Markelytė studijuoja psichologiją Illinois universitete Chicagoje (Circle Campus). Jos šalutinė mokslo šaka — drama. Už šią apysaką 1977-1978 m. „Ateities“ konkurse Daiva laimėjo pirmąją prozos premiją.

Vilija Aleksandra Eivaitė

Vilija Aleksandra Eivaitė bakalauro laipsnį meno srityje įsigijo Illinois universitete 1976 m., gaudama aukščiausią įvertinimą. Toliau tęsė studijas Čikagos Meno Institute. Jau nuo 1968 m. yra dalyvavusi įvairiose grupinėse parodose Čikagoje ir kitur. Tarp jų yra „76th Chicago ir Vicinity" paroda Čikagos Meno Institute, Beverly Arts Center, Hyde Park Art Center, Artemisia Gallery, West Hubbard Gallery, Mitchell Museum, University Club of Chicago, Čiurlionio galerijoje ir kitur. Priklauso Artemisia Fund Gallery ir Lietuvių Moterų Dailininkių draugijai.

Dvejus metus Vilija buvo „Ateities" žurnalo redakcinio kolektyvo meninės priežiūros narė. Taip pat ji talkininkauja lietuviškai spaudai, iliustruodama knygas ir piešdama viršelius, kaip: S. Ambrazevičienės „Tėvynės pakluonėse", J. Gliaudos „Narsa gyventi", V. Šlaito „Nesu vėjo malonėje" ir kt. Šiuo metu dirba pritaikomojo meno srityje (graphic design). Rudenį pradėjo studijas magistro laipsniui (MFA) Čikagos universitete.

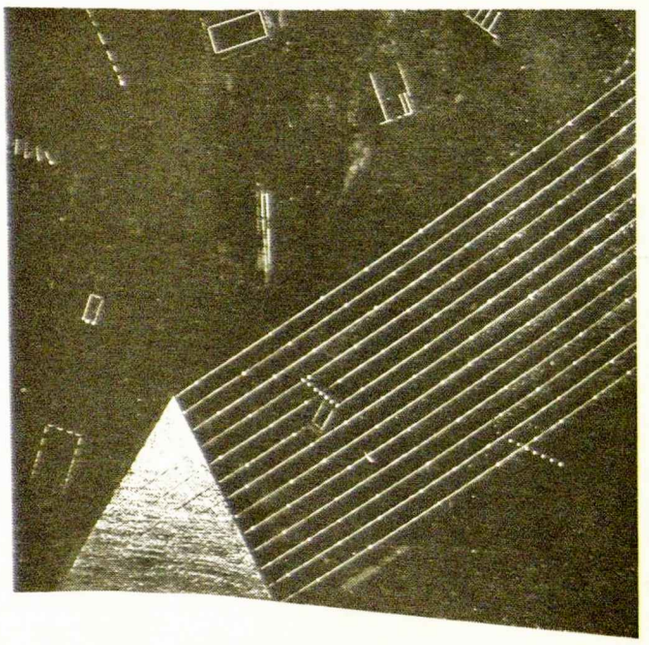

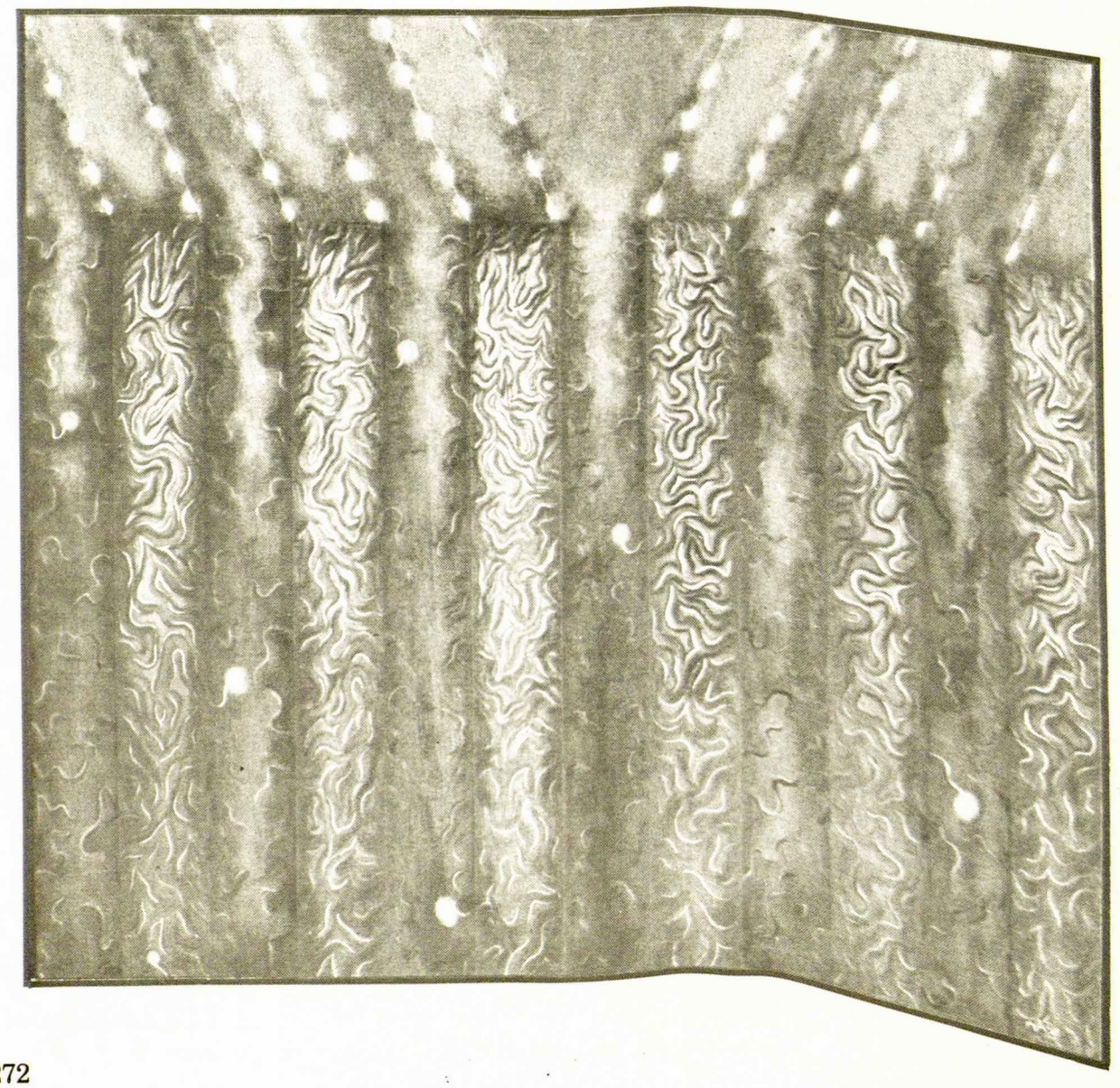

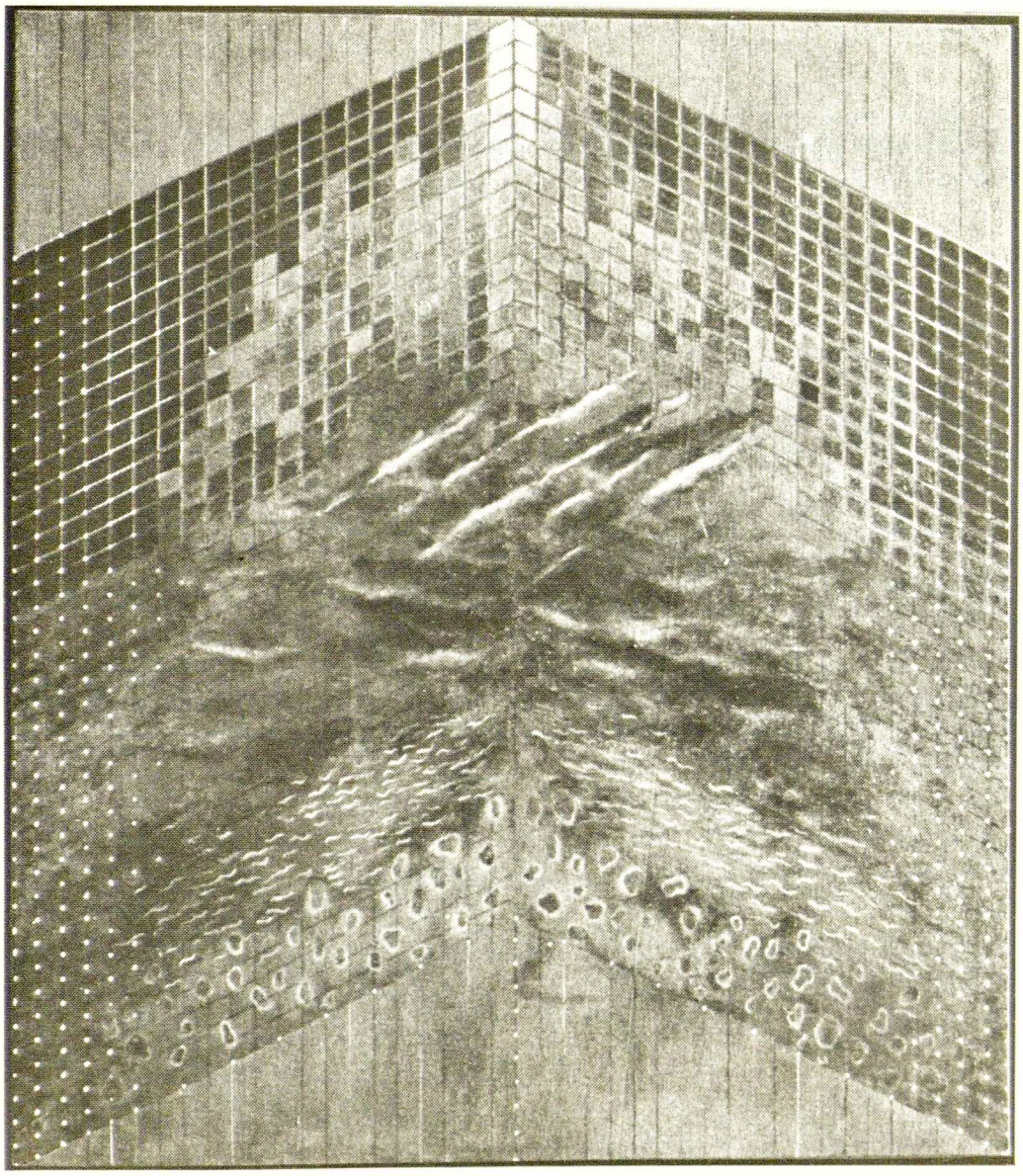

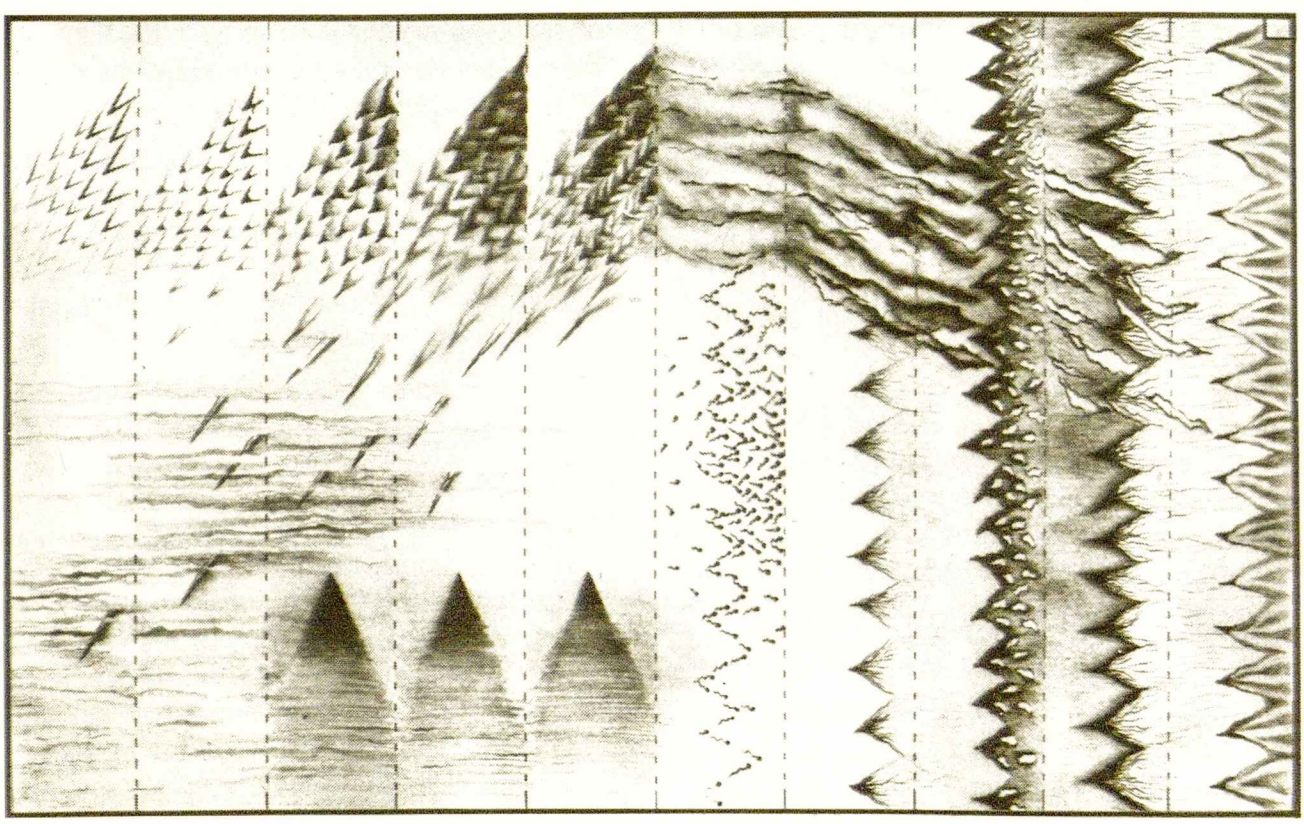

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

KELIAS

POPULIARUS

DVASINIS KLASIKAS

Josemaria Escriva de Balaguer

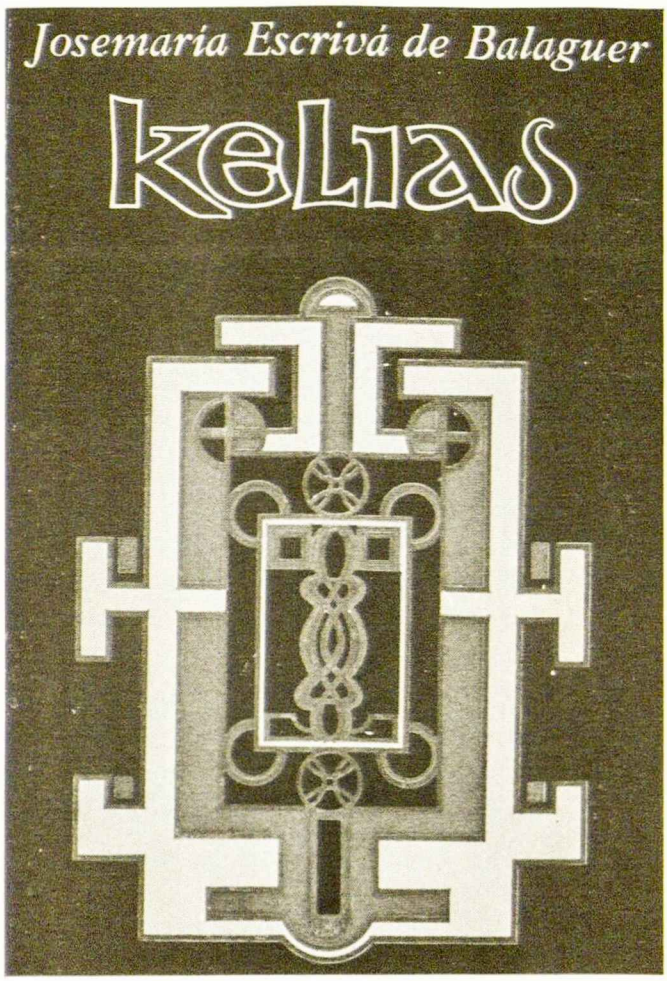

Kelias pirmą kartą pasirodė 1934 m. ispanų kalba. Knygutė dabar jau išversta į 30 kalbų, jų tarpe ir kastiziškai, malteziškai, mandžiuriškai, abisiniškai ir lietuviškai. Lietuvių kalbos tekstas buvo paruoštas ir knyga išspausdinta Argentinoje 3,000 egzempliorių tiražų. Visuotinis tiražas jau pasiekęs daugiau kaip tris milijonus. *Kelias* trumpu laiku yra tapęs dvasinės literatūros klasikiniu veikalu. Tai yra moderniųjų laikų Kempiečio „Kristaus Sekimas".

Autorius monsinjoras Josemaria Escriva de Balaguer gimė 1902 m. Barbastio miestelyje, Ispanijoje. Pastoracinį darbą pradėjo kaimų parapijose, tęsė tarp vargšų ir ligonių Madride, vėliau dirbo su universiteto studentais. Įsigijo teisės daktaro laipsnį Madrido Universitete ir teologijos doktoratą Laterano universitete Romoje. 1928 m., mons. Escriva įsteigė *Opus Dei* (Dievo darbas). Tikslas yra padėti krikščionims ieškoti šventumo savo kasdieniame darbe ir gyvenime.

Ispanų civiliniame kare komunistai kesino kunigą Escriva nužudyti. Jis keletą metų nuo komunistų turėjo slapstytis. Tuo tarpu katalikišką darbą tęsė pogrindyje. Daug kančių patyręs kunigas Escriva vis su entuziazmu ir džiaugsmu nepaliaujamai skelbė, kad Viešpats yra mūsų mylintis Tėvas, į kurį mes, kaip geri vaikai, turime kreiptis ne vien bažnyčioje bet ir darbovietėje bei namie:

> „Tu turi pareigą tapti šventu. Taip, net tu! Kas gali galvoti, kad tapti šventuoju yra tik kunigų ir vienuolių pareiga? Viešpats sakė visiems be išimties: 'Būkite tobuli, kaip yra tobulas mano dangiškasis Tėvas' ". (nr. 291).

Visi 999 *Kelio* posmeliai nušviečia, kaip šios žemės keliai, visų žmonių paprastieji keliai eiti su didelia meile, gali tapti šventumo keliais. „Dangus ir žemė", rašo jis, „rodos, susitinka horizonte. Tačiau jie iš tikrųjų susitinka jūsų širdyse, kai jūs šventinat savo kasdieninį gyvenimą".

Monsinjoras Escriva mirė 1975 m. birželio 26 d. Romoje, sulaukęs 74 metų. 1978 m. birželio mėnesį Popiežius Paulius paskelbė, kad pradėdamas jo beatifikacijos procesas, nelaukus įprastų 5-ių metų laukimo laikotarpio.

Redaktoriai parinko sekančias KELIO ištraukas:

Katalikiškumas:

„O kad tavo elgesys ir kalba būtų tokie, jog visi tie, kurie tave mato ar girdi kalbant, galėtų sakyti: jis skaito Jėzaus Kristaus gyvenimą". (nr. 2)

„Dažnai melskis į Šventąją Dvasią — Didįjį Nežinomąjį. Jis yra tas, kuris nuves tave ligi šventumo.
Neužmiršk, kad esi Dievo bažnyčia. — Dvasia Ramintoja yra tavo sielos centre: klausykis jos ir nuolankiai pildyk jos įkvėpimus". (nr. 57)

„Kunigas, kad ir kokių ydų turėtų, visuomet yra antras Kristus". (nr. 66)

Tautiškumas:

„Būti 'kataliku' reiškia mylėti Tėvynę. Ir kad niekas nepralenktų šitos meilės! Kad kilnios pastangos visų tautų būtų mano pastangomis. Kad Prancūzijos garbės momentai būtų ir mano garbė! Ir kad daugybė pasididžiavimo motyvų vokiečių, italų, anglų..., amerikiečių ir azijatų ir afrikiečių, būtų ir mano pasididžiavimas.
— Katalikas!: didelė širdis, atvira dvasia". (nr. 525)

„Brolis, kuriam padeda jo brolis, yra stiprus, kaip mūrais apsuptas miestas.
— Pagalvok kiek ir pasiryžk gyventi brolybėj, kurią tau visuomet peršu". (nr. 460)

Šeimyniškumas

„Tu juokies, kai tau sakau, kad turi 'pašaukimą šeimos gyvenimui?' " — Bet tai turi: tikrai — pašaukimą.
Pasivesk šv. Rapolo globai, kad tave — kaip Tobiją — nuvestų skaistų ligi kelio galo". (nr. 27)

„Kiek daug tokių, kurie tūkstančių nustebusių žiūrovų akivaizdoj leistųsi save prikalti prie kryžiaus, nemoka krikščioniškai pakęsti kasdieninių špilkutės įdūrimų!
— Pagalvok todėl, kas yra labiau didvyriška". (nr. 204)

„Skausmingoje Mergelė. Kada Ją stebi, žvelk į Jos širdį: yra motina, turinti du sūnus, stovinčius vienas prieš kitą: Jis... ir tu". (nr. 506)

Visuomeniškumas:

„Paslaptis. — Visų žinoma paslaptis: šitos pasaulinės krizės yra šventųjų krizės.
— Dievas nori kiekvienoj žmonių veikimo srityje turėti nors saujelę 'savų' žmonių.
— Paskiau... Kristaus taika Kristaus karalystėje. (nr. 301)

„Didelę įtaką turi aplinka", — man sakei. Ir turėjau atsakyti: be abejo. Todėl jūsų pasiruošimas turi būti toks, kad visur apsisuptumėt savo nuosava aplinka ir tokiu būdu duotumėt 'savo toną' bendruomenei, kurioje gyvenate.
— Ir tada, jei persiimsi ta dvasia, esu tikras, kad tarsi man, savo širdies užsidegime: 'Kokią didelę įtaką turim aplinkai!' Tokį užsidegimą turėjo pirmieji Kristaus mokiniai, kurie regėjo stebuklus, jų tarpininkavimu, Jo vardu, įvykusius". (nr. 376)

„Paprastai žmonės nėra labai dosnūs pinigų atžvilgiu, — man rašai. — Pokalbiai, triukšmingas entuziazmas, pažadai, planai, — pasiaukojimo valandą tik nedaugelis 'paremia savo pečiais'. Ir jei jau duoda, tai tik per tam tikslui ruošiamą pramogą — šokius, loterija, kinus, užkandžius — arba sąlygojant, kad dovanų sąrašas būtų skelbiamas spaudoj.
— Vaizdas liūdnas, bet būna išimčių: būk tu taip pat iš tų, kurie duodami išmaldą neleidžia kairei rankai žinoti, ką daro dešinioji". (nr. 466)

Inteligentiškumas

„Dažnai eini sakramentų, meldies, laikais skaistybės, ... bet nesimokai... — Nesakyk man, kad esi geras: esi tik geraširdis. (nr. 337)

„Naujųjų laikų apaštalui viena valanda studijų prilygsta vienai valandai maldos". (nr. 335)

Kelią galima įsigyti per *Ateities* redakciją.

Pradedame rimčiau žiūrėti į gyvenimą

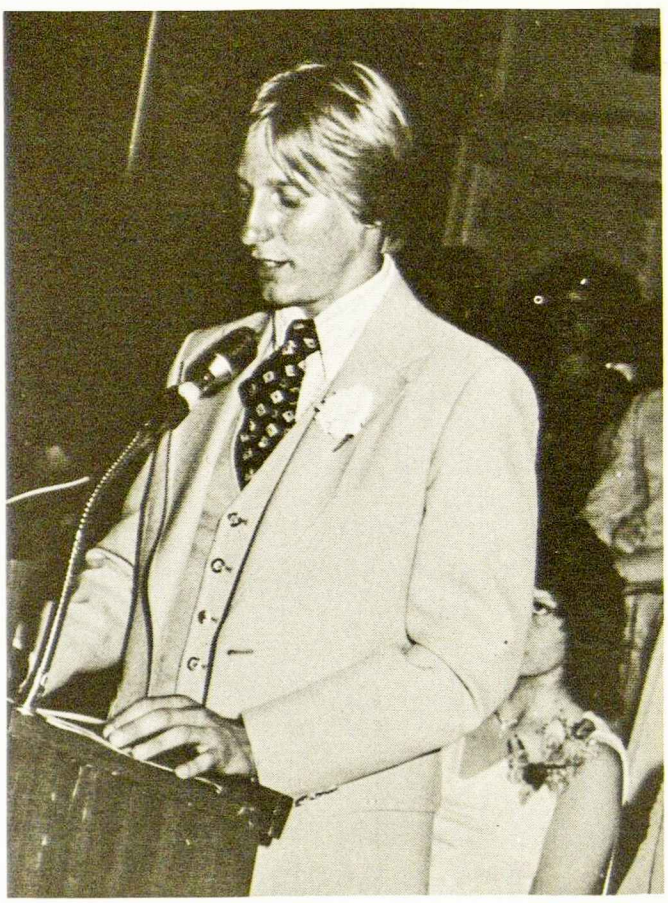

Audrius Rušėnas

Abiturientų vardu tartas žodis vidurinę mokyklą baigusiųjų išleistuvėse gegužės 20 d. Čikagoje

Esame ypatingai dėkingi tėveliams, be kurių mes visi čia tikrai nebūtumėm. Ačiū, kad šalia mūsų stovėjote ir su supratimu mus stebėjot per visus mūsų gimnazijos metų klajojimus — ir tų klajojimų buvo daug!

Atsimenu, vasarą prieš įstodamas į gimnaziją, žiūrėdavau Perry Mason televizijos programą apie garsų advokatą. Mačiau, kaip jis lengvai laimėdavo savo bylas ir, sužavėtas jo laimėjimais, tuoj pasiryžau būti advokatu. Žinojau, kad tam užmojui reikia labai gerai mokėti anglų kalbą ir gerai mokėti Amerikos istoriją. Gimnazijoj nebuvo taip jau lengva, anglų kalbos kurso pažymiai neblogi, bet ne nepergeriausi. Istorija: tiek daug datų, vardų, pavadinimų! Atmintis pusėtina, toks ir pažymys. Taip ir pražuvo mano advokatu tapti svajonės.

Sekančiais metais ėmiau algebrą. Algebra — man tai buvo baime skambantis žodis. Nežinojau tikrai ko tikėtis. Tačiau nebuvo ko bijoti, buvo lengva ir, svarbiausia, įdomu. Pažymiai buvo gana geri. Užsiangažavęs nusprendžiau būti algebros profesorium ir mokyti gimnazijoje tokius pat vaikėzus kaip ir aš. Kai sužinojau, kad reikia pačiam mokytis ne tik algebros, bet ir geometriją, trigometriją, aukštesnę algebrą, calculus, mano noras greit pranyko.

Galvojau būti Amerikos aviacijos pilotu, skrajoti pro mėlynas padanges. Bet tos mėlynos padangės kartais pasikeičia į tamsias, audringas naktis. Ir vėl pasikeitė mano nuomonė.

Versdamas aštunto skyriaus puslapius, aš pastebėjau, kad ne tik aš vienas keičiu savo nuomonę. Rasa Narutytė norėjo mokyti vaikų darželį, o dabar nori būti advokate. Kęstutis Dėdinas dabar nori studijuoti chemiją; jis norėjo būti zoologijos sodo prižiūrėtoju. Rita Kupcikevičiūtė norėjo dirbti vaistinėj, o dabar studijuos inžineriją ir gal būt *pastatys* vaistinę.

Per universiteto studijų metus gal dar sykį ir gal dar ir daug sykių pakeisim nuomonę, bet, baigdami gimnaziją, mes visi pradedam rimčiau žiūrėti į gyvenimą. Pasirodo, kad nėra taip svarbu, kokią profesinę ambiciją turėsim, kaip vra svarbu pačiam žmogui tobulėti. Ir tas mūsų tobulėjimo noro pagrindas esate jūs, mūsų tėveliai ir tėvelių draugai.

Jūsų įtaka, jūsų pavyzdys, jūsų parama mum kasdieną parodo, kad charakteris, krikščioniška meilė ir teisybės siekimas svarbesnis už bet kokį uždarbį.

Omega

Labas, gerbiamieji tautiečiai. Mano vardas yra Nortautas Vyrelis, ir aš noriu pareikšti, kad sausio penkioliktą dieną visas mano gyvenimas pasikeitė. Kada aš buvau biologijos profesorius, reikia pasakyti, kad mano gyvenimas buvo tikrai nuobodus.

Kiekvieną rytą, pašėręs Maurių ir pavalgęs kiaušinienę su spirgučiais, išeidavau į darbą. Mano gyvenimo tikslas buvo įkalti Darwino teorijas ir kūno sistemas į nesidomaujančių studentų galvas. Grįžęs iš mokyklos, užsidėdavau sportinius batus ir bėgdavau apie parką tris kartus. Vakarais žiūrėdavau „Flash Gordon" senas filmas. Metų metais mano gyveimas buvo toks pats, tai yra, iki sausio penkioliktos dienos.

Tą rytą aš atsikėliau pasiryžęs atnaujinti savo gyvenimą, bet, iš tikrųjų, nežinojau nuo ko pradėt. Grįždamas iš mokyklos nutariau nusipirkti naujus sportinius batus ir kelias poras kojinių. Bus bent pradžia.

Taip ir padariau. Eidamas namo sustojau „K'mart", nusipirkau batus ir kojinių su geltonais, žaliais raudonais dryželiais. Grįžęs namo, aš pradėjau ruošti vakarienę, bet pritrūko pieno. Įšokau į mašiną ir patraukiau link krautuvės. Saulė jau buvo seniai nusileidus. Vakaras buvo gana šaltokas, tai gatvėse nesimatė nei vieno žmogaus. Staiga vidury kelio nusileido šviečiantis kamuolys. Išsigandęs įvažiavau tiesiai į medį. Po to, nieko neatsimenu. Vėliau atsibudau išalkęs ir su skaudančia galva. Po kelių minučių nutariau apsižiūrėti. Buvau pririštas prie lovos apskritam kambaryje. Aplink lovą, sėdėjo trys neaiškūs sutvėrimai. Paklausiau:

— Kokia čia ligoninė?

— Ligoninė? Kas yra ligoninė? — atsakė pirmasis.

— Tylėk, Orfelijau! Tu nieko nesupranti! — O dabar atkreipęs dėmesį į mane tarė antrasis:

— Labai atsiprašome už nepatogumus. Greit gausite valgyt. Dabar, mes turime pasitarti svarbiais reikalais.

— Palauk! Kokiais reikalais? Kur aš esu? —

— Tu esi mūsų lėktuve ir mes dabar skrendam atgal į Omegą, nes Orfelijus užmiršo pasiimti misijos planus — paiškino trečiasis.

— Beta 365Z, tavo burna yra didesnė negu...

— Vaikai, nesipeškit! Jūs jau esate 600 metų amžiaus, o dar vis elgiatės kaip maži vaikai. Kada jūs užaugsite?

— Tėte, mūsų keleivis yra labai išalkęs. Gal jam duot valgyt? — tarė Beta 365Z.

— Gera idėja! Orfelijau, atnešk malto metalo su keptomis bulvėmis, jeigu dar yra kas likę. —

— Bet, tėte, tu sakei, kad bulvės buvo perkeptos ir atidavei pingvinams, atsakė Orfelijus.

— Jūs turite pingvinų? — paklausiau nustebęs.

— Na, žinoma! Mes pasigavom visokių žemiškų gyvių, — nusijuokė Beta 365Z.

— Tai ir yra mūsų planas. Matai visas gyvenimas Omegoj miršta, nes niekas tenai nežino apie biologiją. Mūsų valdovas mus pasiuntė į jūsų planetą pririnkti gyvių ir pasigauti biologijos ekspertą, kad atnaujintų aplinką. Tu žinoma, nieko prieš?

— Aš padėsiu kiek galėsiu. Bet ar galėsiu grįžti atgal į savo pasaulį? Aš noriu pasiimti kelis dalykus.

— Žinoma. Mes sustosim Omegoj pasiimti misijos planus, o paskui, grįšim į jūsų pasaulį pasirinkti keletos augalų ir pasigauti jūsų prezidentą, nes jis galės mus išmokyti riešutus auginti — paaiškino vyriausias.

— Oi, ne! Jūs negalite paimti mūsų prezidento, nes jis dar turi aplankyti Ugandą ir Mozambique!

— Gerai! Nesijaudink! Turėsim kitaip išmokti riešutus auginti. O dabar pažiūrėk pro langą. Mes jau nusileidom — pasakė Orfelijus.

Bet 365 atrišo mane ir nuvedė prie lango. Lauke, visur buvo metalas ir cementas. Nesimatė nei žolės, nei medžių, nei paukščių. Man tai priminė Brooklyną, bet čia buvo dar blogiau. Saulės visai nesimatė ir oras buvo pilnas dūmų. Tad aš ir nutariau bandyti gelbėti šitą mirštantį kraštą.

Orfelijus greitai pasiėmė savo planus, ir mes pasukome atgal į mano pasaulį. Grįžęs aš paėmiau Maurių ir kelias biologijos knygas, kol mano naujieji draugai rinko darže įvairius augalus. Po to mes vėl išskridom į Omegą.

Omegoj aš dėsčiau biologiją. Kiekvieną rytą, pašėręs Maurių, valgiau kiaušinienę su spirgučiais ir išeinu į mokyklą. Nutariau pasilikti, kol man gyvenimas čia nusibos.

Rūta Končiūtė

VAIZDAI IŠ 1978 STOVYKLŲ

Jaunučių stovykloje sėdi: V. Neverauskas, A. Kungys, R. Kazlauskaitė ir A. Sodonis. Guli E. Udrys.

MAS Stovykloje tupi: S. Paulius, S. Šoliūnas, A. Slapšys, A. Pabedinskas (kaba), ir R. Balčiūnas.

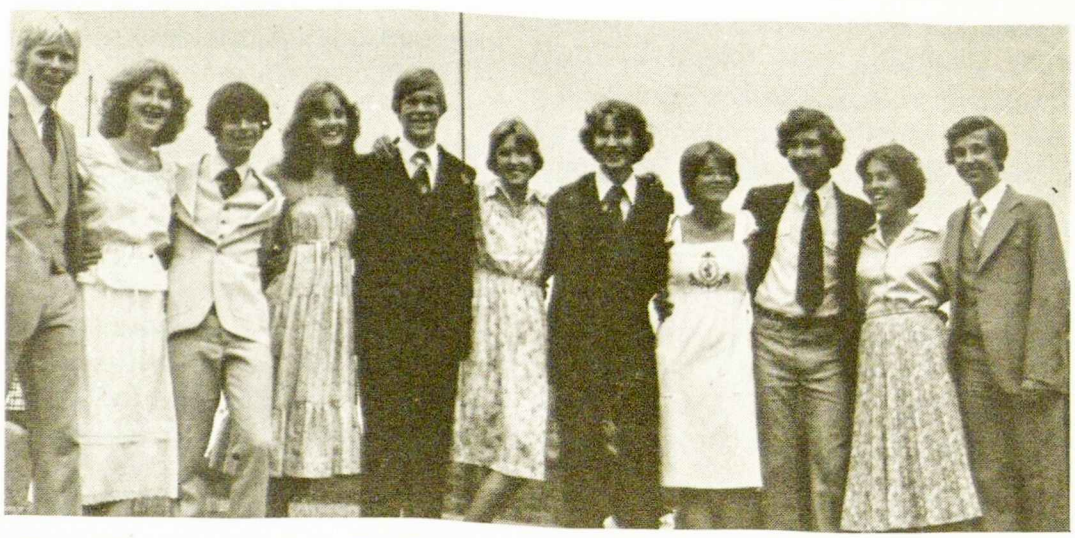

Jaunučių Stovyklos vadovybė: G. Grušas, R. Musonytė, A. Padleckas, R. Končiūtė, V. Laniauskas, A. Lelytė, A. Sodonis, R. Kazlauskaitė, L. Palubinskas, R. Kamantaitė, E. Šulaitis, Nuotr. trūksta A. Kungio, R. Pemkutės ir Ž. Idzelytės.

MAS Stovyklautojų anketos rezultatai:

Darbščiausi vadovai: Rasa Šoliūnaitė ir Saulius Čyvas
Rūpestingiausi vadovai: Vita Musonytė ir Jonas Juozevičius
Pavyzdingiausi vadovai: Vita Musonytė ir Saulius Girnius
Sąmoningiausi vadovai: Ofelija Barškėtytė ir Jonas Juozevičius

Dabartinė MAS pirmininkė, Rasa Šoliūnaitė, pralinksmina MAS stovyklautojus.

Ar vaikai atsakingi tėvams?
Vaikai daug turėtų bendrauti su tėvais, nes tėvai juos muli.

Edas Čepulis

Vaikai turėtų būti tėvams dėkingi už jų gyvenimą ir būtybę.

Rita Kazlauskaitė

Vaikai turi bendrauti su tėvais, kad išmoktų kaip gyventi.

Aras Žlioba

Vaikai turi atsakomybę savo tėvams, kaip jie turi atsakomybę mum. Ta atsakomybė remiasi meile.

Jonas Alšėnas

Reikia su jais kaip galima daugiau bendrauti, nes vėliau jų gali nebūti.

Vilija Ramūnaitė

MAS „Vestuvės“ Dainavoje

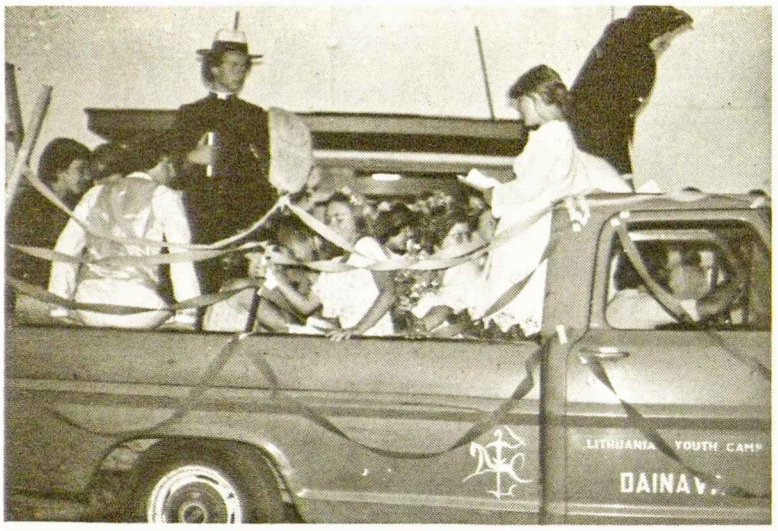

„Kunigas“ T. Alšėnas prižiūri tvarką vestuvių metu.

„Jaunoji“, nuskusdama bulvę buku peiliu, parodo savo šeimininkavimo pajėgumą.

„Jaunavedžiai“ maino žiedus

Iš kairės: R. Pakštaitė (svočia), A. Šlapšys (jaunasis), R. Kazlauskaitė (jaunoji) ir A. Sodonis (piršlys).

Posėdis

Jau dariausi nekantri. Beveik vidurnaktis ir dar šitas valdybos posėdis tęsėsi. Pirmininkas aiškina kodėl reikia Marquette Parką apsaugoti nuo juodukų; kiti snaudžia, o treti pasakoja kaip jie praeitą vasarą bulves kieme augino.

— Greičiau baikime, Jus tik niekus plepate. Nieko nenutarėm ir turbūt nenutarsime. Geriau eikime namo, kad nors gerai išsimiegotume.

— Vida, tu vis niurni. Kaip tu gali sakyti, kad mes nieko nenutariame, juk nubalsavom sekančio posėdžio darbotvarkę.

— Be to, Vida, tu gal galvoji, kad Marquette Parko problema yra niekai. Bet ar tai ne tautos gyvybinis klausimas? teisinosi Viktoras.

— Gerai, baikim susirinkimą himnu — įsakė pirmininkas — Laima, pianinu paduok toną.

Sugiedoję himną pirmininkas užklausė — gerai kas globėjai nuneš posėdžio protokolą?

— Nueiti pas globėją? Ar tau galvoje negerai? Jau vidurnaktis!

— Tai kas? Prašė, kad kas atneštų, tai ir turime atnešti! Niekas nenori eiti? Juk ji netoli gyvena. Jei nėra savanorių, tai reikės burtus traukti. Mesim kauliukus. Vytai turi savo?

— Kaip tyčia. Prašau.

Pradėjom rungtis. Visų akys — pastatytos — atidžiai sekė krentančius kauliukus. Pagaliau mano eilė. Nusišluosčiau prakaituotus delnus į savo kelnes. Neskubant paėmiau kauliukus, rankose pakračiau, papūčiau ant jų (užtikrina laimikius) ir mečiau. Sukosi, sukosi, ilgai riedėjo kol pasirodė du (negali būti) vienetukai.

— Paslydo! Leiskit dar kartą!

— Ne, ne. Vida tu pralaimėjai! Cha-cha...

— Tai ką gi, po šimt pypkių, duokit protokolą, nunešiu.

Išėjau į gatvę. Buvo tamsu ir šalta. Nejauku. Tamsūs šešėliai slankiojo ir nors buvo gan tylu, keisti šnabždesiai kilo iš pakrūmių.

Norėdama greičiau nueiti ir grįžti namo, nutariau pereiti pro jielą ir kelis kiemus. Žinojau, kad gali būti nesaugu, bet kas gali Ciceroje, vidurnaktį, jaunai mergaitei atsitikti?

Eidama pro vieną kiemą išgirdau garsiausią šunų lojimą. Sustojau, ir greit viską apžiūrėjau. Staiga kažkas pagriebė koją ir parkritau.

Pamačiau, kad barzdotas senis su lazda stovėjo virš manęs ir juokėsi įkyriu balsu. — Cha char cha cha cha cha cha cha...

Jo lazdoje buvo įkaltas kūjis ir piautuvas.

— Mergužėle, duok man tą protokolą. Kitaip tave užrakinsiu rūsyje!

— Jūs tai negalite padaryti! Aš esu Amerikos pilietė. Turiu savo teises! Ėjau pas globėją. Protokolą spausdinsim „Drauge".

— Nejuokauk su manim, duok protokolą!

Supratau, kad čia reikalą turiu su raudonuoju agentu. Atrodė beviltiška.

Staiga iš dausų pasirodė skrendantis geležinis vilkas! Šis sparnuotas mano išgelbėtojas pagriebė tą senį už kalnieriaus ir jį nuskraidino.

Atsistojus, nuėjau savo numatytu keliu.

Vida Kuprytė

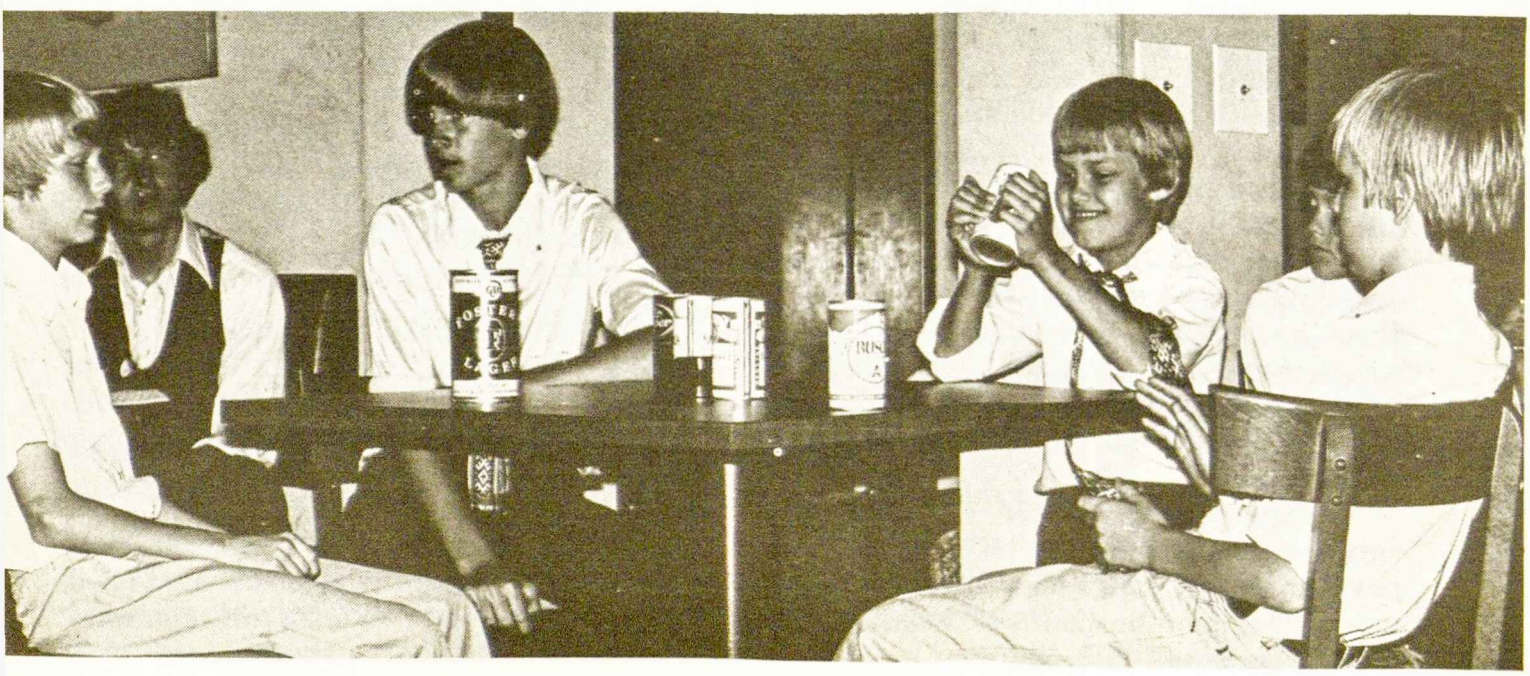

Geri vaikai, blogi vaikai

Rūta Sidrytė
(12 metų)

Daug kalbama apie vaikus. Yra labai daug visokių vaikų, bet iš tikrųjų yra tik dvi rūšys: yra gerų vaikų pasaulyje ir yra blogų vaikų.

Geri vaikai yra mandagūs, paklusnūs ir dosnūs. Blogi vaikai neklauso tėvų, gauna blogus pažymius ir būna labai nemalonūs.

Mandagūs vaikai gerai elgiasi mokykloje, paruošia pamokas ir gauna gerus pažymius. Jie neišdykauja klasėje, bet padaro, kas jiems užduota. Jie gražiai kalbasi su mokytojais ir su visais draugauja. Geri vaikai moka gerai skaityti, ir jų gyvenimas šviesus. Visokias knygas skaito ir apie daug ką sužino. Mandagūs vaikai visur pageidaujami.

Paklusnūs vaikai klauso savo tėvų. Tuo būdu jų tėvai nesinervina ir neina į desperaciją. Tėvai visą laiką nori, kad jų vaikai būtų geri. Jie sako ir sako, kas teisinga. Jeigu paklusnūs vaikai turi gerus tėvus, jie žinos, kad nereikia gerti alkoholio, rūkyti, ar vartot narkotikų. Vaikai žino, kad dėlto bus tik bėdos. Paklusnūs vaikai nemeluoja, tai tėvai jais pasitiki. Šitokių vaikų policija niekada neareštuoja.

Visiems patinka dosnūs vaikai. Jie nėra savanaudžiai. Jeigu jie turi saldainių, jie pavaišins visus, netgi jeigu jie patys mėgsta tuos saldainius. Jie padės tėvams namuose, netgi jeigu jie turi kitų planų.

Vita yra vyriausia šeimoje. Ji turi keturis brolius ir seseris. Penktadienį mes susitarėm eiti čiuožti, tada eiti į balių. Vitos tėvai norėjo nueiti į kiną. Vita gera mergaitė, todėl ji pasiliko namuose prižiūrėti savo broliukų ir seserų. Nes Vita tokia dosni, ji turbūt turi daugiausia draugų mokykloje.

Blogi vaikai dažnai yra lepšiai ir nenori nieko daryti. Jie tik sėdi namie ir žiūri televiziją. Jie nenori nei sportuoti, nei draugauti. Jeigu tėvai jų paprašo padėti broliams tvarkyti namą, jie tik sumurma „paskui". (Jis žino, kad „paskui" jau bus padaryta).

Vytas visai neklauso tėvų. Jeigu tėvai sako jam būti namie 12:00 valandą, jis tyčia ateina 1:00 valandą. Jis nori parodyti, kad *jis* gali daryti, ką *jis* nori.

Blogi vaikai vagia. Josephina paėmė pinigų iš mamytės piniginės. Paskui nusprendė pavogti nagų laką iš krautuvės. Niekad jos nepagavo. Ji pavogė 35 dol. iš mokyklos ir ji buvo areštuota.

Blogi vaikai žaidžia mokykloje. Jie kliudo kitiems mokiniams, užtat yra labai nemėgiami. Jie neparuošia namų darbų ir neišlaiko egzaminų. Jiem visai nesvarbu, jeigu jie gauna blogus pažymius. Paskiau tie vaikai visai nemoka skaityti.

Blogi vaikai blogai elgiasi dabar; taip jie elgsis ir ateityje. Jie visą laiką turi rūpintis, ar jų nesugaus policija arba tėvai.

Blogi vaikai neturi jokios ateities. Jie neįsigis geros profesijos ir bus labai nepatenkinti. Jie bus blogo būdo, nes jie visus nuskriaudžia. Jie nieko gražaus neras gyvenime.

O geri vaikai, kurie lanko bažnyčią ir vykdo dešimts Dievo įsakymus, džiaugsis gyvenimu. Jie baigia universitetą ir gerai pasirengia gyvenimui.

Tai ir mūsų pasaulis priklauso nuo vaikų — gerų ir blogų.

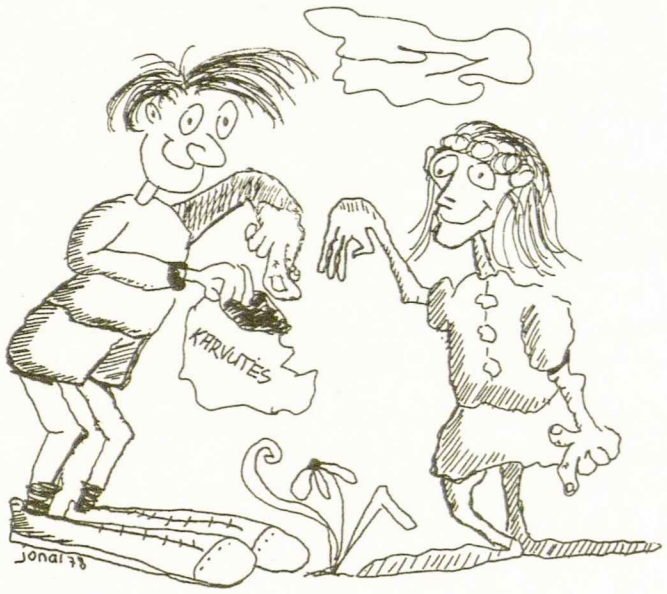

Atsargiai — čia politika

Vitas Laniauskas

Norėdamas paįvairinti šio laikraštėlio puslapius, kilo noras padaryti „interview" su studentu. Norėjau sužinoti studijuojamo dalyko svarbą, praktiškumą, koks nusiteikimas lietuviškiems reikalams, ar įmanoma įgytomis žiniomis prisidėti prie lietuviškos veiklos? Mano rankose pieštukas, o ant kelių didelis popierio lapas. Prieš akis politinius mokslus bebaigiąs studentas.

„Kokių išskaičiavimų vedamas pasirinkote politines studijas?" Buvo mano pirmas klausimas.

„Gal ką nors įdomesnio galėtumėt papasakoti iš savo gyvenimo surišto su savo pasirinktom studijom?" Buvo mano antras klausimas.

„Esu užkluptas. Sunku pasakyti kas įdomiausia. Gal kiek labiau intriguojanti būtų nelemta didelių batų istorija. Studentai labai judrūs, o pasėkoje labiausiai nukenčia batai. Kartą atplyšus padui ir atsisakius batams toliau mane nešioti, buvau priverstas įsigyti naujus. PHILIPP'S SHOE krautuvėj patekau į gana senyvo amžiaus pardavėjo globą; sėdėjau patogiai. Prieš mane išsirikiavo net keturios poros batų, maždaug pagal mano pareikalavimą. Pardavėjas dirbo išsijuosęs. Užsimezgė pokalbis. 'Kur gyvenu' ir 'ką veikiu' jis klausinėjo mane, mikliai rišdamas batų šniurelius. 'Studijuoju'. 'O ką?' paklausė. 'Politikal Science', atsakiau. 'O, tai gudrus, norite būti politikas', išsitarė. Ir didžiausiam mano nustebimui nunešė visus batus, atneš damas kitus, kurie buvo žymiai didesni. Įtikinėjo, kaip įmanydamas, kad tik tokie man tinka. Pats mačiau, kad batai buvo per dideli, tačiau patikėjau pardavėjo patirtim,* o be to tėvai išeinant įspėjo, kad nenusipirkčiau per mažus. Namie, visiems namiškiams ratu sustojus, vėl užsimoviau tuos batus. 'Gal kiek ir per dideli', išsitarė tėvas; o brolis juokėsi, kad tokiais batais avint matęs Šrainerių cirkininką.

„Nelikau nepastebėtas ir mokykloje. Vieni teigė, kad pirkęs užrištom akim; kiti, kad jie tiktų naudoti vieto pašliūžų, bet vienas pagyrė: tą pačią kainą gavai didesnę batų dėžę'.

„Kokia, Jūsų nuomone, galėtų būti lietuvių veikla po 20 metų"?, tęsiau.

„Neesu pranašas, o spėliojimais neužsiimu. Tačiau galėčiau pratęsti kartą parapijos biuletenyje patalpintą anglų kalba lietuvių veteranų posto skelbimą: 'Ruošiamos vaišės, Visi bus vaišinami dešrelėmis. Įvairūs gėrimai. Kviečiami visi'. Esu optimistas. Mes po dvidešimties metų prie kiekvienos dešrelės pridėsime dar po šaukštą kopūstų".

„Baigęs studijas, ar manai įsijungti į lietuvių politinę veiklą?"

„Klausimas tragiškai komplikuotas. Esu priverstas operuoti priešingom sąvokom. Politikas K. Adenauer šalia tiesioginio darbo augino rožes. W. Churchill tapė paveikslus. Pas mus priešingai, politika — „hobby".

Tą mintim ir baigėsi mudviejų pokalbis.

* aliteracijos pavyzdys

PIRMOJI ŠVENTĖ
Partizano Daumanto kuopoj

Sekmadienį, birželio 11 d., Chicagos apylinkėse įsisteigusios Partizano Daumanto jaunių ateitininkų kuopos globėja R. Venclovienė ir padėjėjai atvyko į Chicagos Jaunimo Centro kavinę. Buvo daug darbo: reikėjo padengti stalus, papuošti salę ir iškabinti vėliavas, kurios buvo jaunių specialus projektas. Ateitininkų himnas buvo išrašytas drobėj ir simboliškai atvaizduotas. Šias vėliavas iškabino prieš pat altorių, ir jos teikė ateitininkišką nuotaiką. Netrukus svečiai ir tėveliai pradėjo rinktis į Partizano Daumanto kuopos pirmąją šventę.

Šventė prasidėjo 3 v. p.p. šv. Mišiomis. Jas atnašavo kunigas J. Borevičius. Jaunimui svarbiausia šventės dalis buvo įžodis. Daugiau negu pusė kuopos narių smarkiai mokėsi kad išlaikytų egzaminus. Dabar mes visi, viso 22 — sėdėjome prieš altorių, laukdami to momento, kada galėsime tapti tikrais ateitininkais. Bematant tas momentas atėjo. Išsirikiavę prieš altorių ir vėliavą, pasižadėjome Viską Atnaujinti Kristuje ir dirbti Dievui ir Tėvynei. Po priesaikos, At-kų Federacijos vadas dr. Kisielius mums prisegė ženkliukus.

Pasibaigus šv. Mišiom, mergaičių globėja Alytė Pabedinskaitė vadovavo oficialiai programos daliai. Pagrindinį žodį tarė dr. Kisielius. Po to kuopos globėja R. Venclovienė peržvelgė 3 metų kuopos veiklą. Ji supažindino su vadovais ir jiems padėkojo už jų nuoširdų darbą. Su jaunučiais dirbo Kristina Pabedinskaitė ir Raminta Pemkutė. Jaunių mergaičių vadovė buvo A. Pabedinskaitė ir jai padėjo Vida Paškutė. Saulius Girnius ir Edis Razma globojo berniukus pirmus 2 metus, o šiais metais Arūnas Pemkus ir Arūnas Sodonis. Jie visi buvo puikūs vadovai, ir mes visi juos mėgom. Toliau sekė atsisveikinimas su abiturientais. Viso aštuoni: Daiva Grigaitytė, Daina Tijūnėlytė, Viktutė Venclovaitė, Lelė Žukauskaitė, Arūnas Pabedinskas, Rimas Rekašius, Giedrius Sodonis ir Povilas Strolia, buvome pašaukti atsistoti. Moksleivių pirmininkai Rima Žukauskaitė ir Arūnas Sodonis pakvietė mus įstoti į moksleivių eiles. Po to mums buvo įteiktos kuklios dovanėlės.

Abiturientų vardu atsisveikinimo žodį tarė Giedrius Sodonis. Kol jis kalbėjo, aš galvojau, kiek daug per tris metus atlikome. Vieną kartą į mėnesį mes turėdavome susirinkimus. Juose dirbome daug įvairių rankdarbių. Susirinkimai prasidėdavo su mažais užkandžiais. Tada skirstėmės į būrelius. Pirmą pusę valandos būdavo pašnekesiai. Mes peržvelgdavome principus ir kalbėjome apie ateitininkus ir jų pareigas. Po to darydavome įvairius rankdarbius. Kiekvieną mėnesį dirbdavome prie naujo projekto. Vienas iš įdomesnių projektų buvo medžių ir odos deginimas. Bet Partizano Daumanto kuopa nepasitenkino tik susirinkimais. Keletą kartų turėjome smagias iškylas. Mes ėjome kegliuoti, čiuožti ant ledo, rogutėmis važinėjome ir pereitais metais turėjome linksmą gegužinę.

Besvajodama pastebėjau kad jau nebe Giedrius kalba, bet mūsų globėja. Ji atsisveikino, padėkojo tėveliams, ir vadovams, už visokeriopą pagalbą ir pranešė, kad nauji kuopos globėjai bus Laima ir Jonas Šalčiai. Už jos rūpestį ir darbą jai įteikėme puokštę gėlių.

Po rimtos dalies, suvaidinome Alės Rūtos vaizdelį — Gražiausia gėlė. Pagaliau, po vaidinimo, visi buvo nepaprastai išalkę ir išskubėjo prie mamyčių paruošto vaišių stalo.

Šventė praėjo gražiai ir įspūdingai. Vakarui atėjus, visi išsiskirstėme, laukdami, kol vėl susitiksime Dainavos stovykloj.

Viktutė Venclovaitė

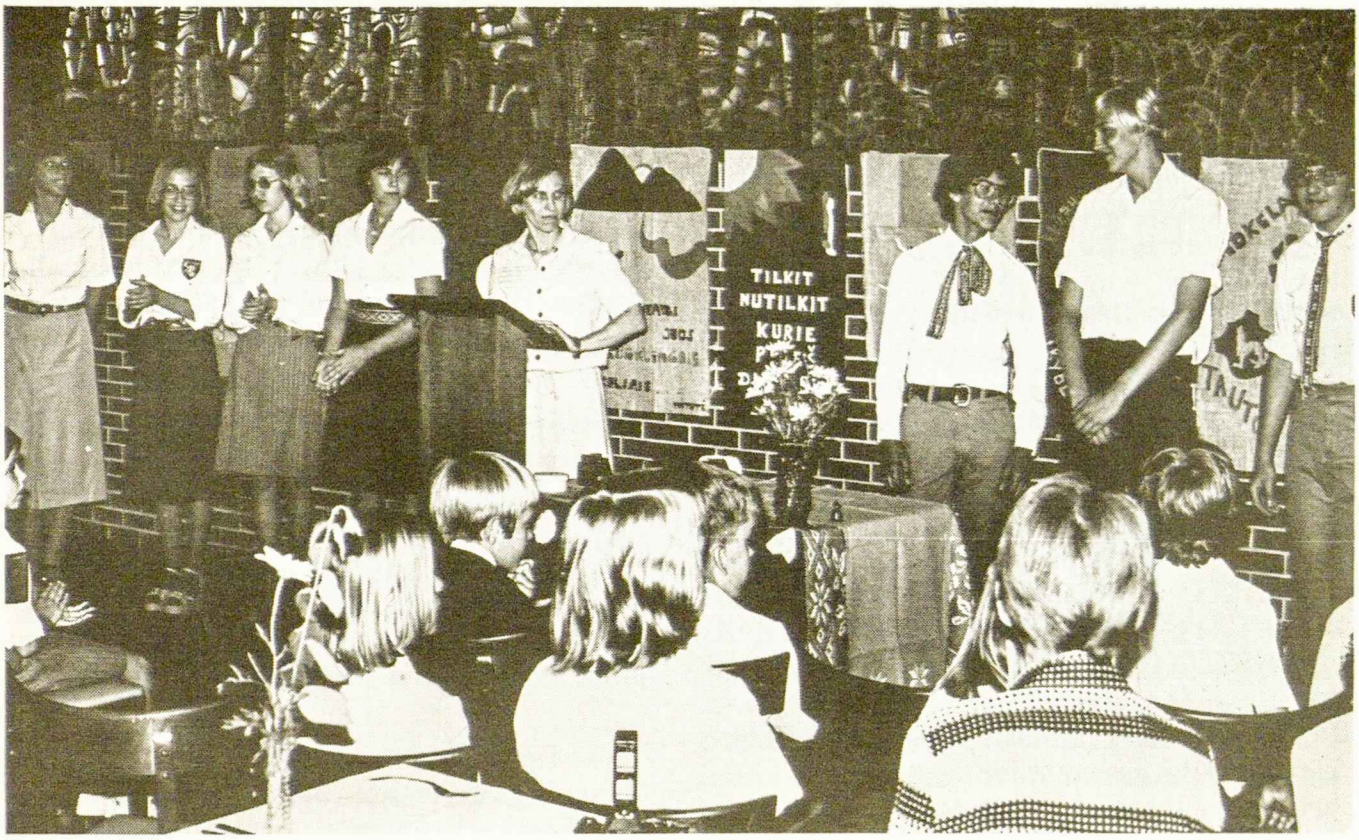

Atsisveikinimas su abiturientais: iš k. į d.: L. Žukauskaitė, V. Venclovaitė, D. Tijūnėlytė, D. Grigaitytė, globėja R. Venclovienė, P. Strolia, R. Rekašius, G. Sudonis. Nuotraukoje nesimato A. Pabedinsko.

Jaunės duoda pasižadėjimą, iš k. į d.: Audra Venclovaitė, Rasa Tijūnėlytė, Daina Tijūnėlytė, Nida Pemkutė, E. Pabedinskaitė, Rita Ostrauskaitė, Daiva Grigaitytė ir Dalia Damušiūtė.

NYKŠTUKŲ MOKYKLA

LAIMA ŠALČIUVIENĖ

„Nykštukų mokykla“ (parašyta Adelės Jonušaitės-Abromaitienės, išleista JAV LB Švietimo Tarybos 1976, iliustruota Vandos Aleknienės.)

MOTINŲ PASTABOS APIE A. JANUŠAITĖS-ABROMAITIENĖS „NYKŠTUKŲ MOKYKLĄ“

Pradėsiu nuo anketos paskutinio atsiklausymo, tai yra, ar galima naudoti vardą atsiliepiančios motinos „Ateityje“. Tik viena pageidavo vardo neminėti (XX). Keturios, kurios neturėjo nieko prieš, buvo Nijolė Gražulienė, Raminta Marchertienė, Ramunė Račkauskienė ir Vida Tijūnėlienė.

Lentelė sutrumpintai duoda atsakymus į kelis anketos klausymus.

	vaikų skaičius	amžius	įsigijimo būdas	kuriam amžiui tinka	ar pirktų dovanoms
XX	2	5,3	skolinta	5-9	taip
NG	2	4.5,2.5	dovanota	iki 5	ne
RM	3n	8,6,3	skolinta	5,6,7	taip
RR	2	6,9	pirkta*	7-12	abejoja
VT	3	8,6,3+	dovanota	5-8	abejoja

*pirkta lituanistinėj mokykloj naudoti

Kuriam amžiui tinka? Ar pirktų dovanoms?

XX: Knygelė geriausiai tinka 5-9 metų vaikams. Pasakaitės ir apsakymėliai gan lengvo turinio ir žodyno taip, kad tokio amžiaus vaikams lengvai suprantami čia naudojami lietuviški terminai. Pirkčiau, jeigu nieko geresnio nebūtų prieinama, arba priklausytų nuo vaikų lituanistinio išsilavinimo.

Nijolė: Spėčiau, kad apie 5 m. amžiaus vaikui, nes vėliau, manyčiau, norėtų ypatingesnio turinio, daugiau nuotykių. Knygų dažniausiai nedovanojam, nes mes patys jomis apsirūpinam, ir manau, kad taip daro kiti tėvai, kuriems rūpi lietuviškas žodis, o kitiems dovanoti — neverta.

Raminta: Geriausiai tinka 5-6-7 m. Dauguma (ne visos) pasakos jaunesniems netiktų, nes vaikai turi kai ką žinoti ir suprasti. Jie turi nusimanyti, pavyzdžiui, kad viščiukai neplaukia, kad saulė tirpdo sniegą, ir t.t. Pirkčiau todėl, kad tą knygą vertinu bendrai teigiamai.

Ramunė: Maždaug tarp 7-12 metų vaikams. Kai kurios abstraktiškos sąvokos, kurios yra pasakoje „Kalėdų Senelis“ ir kitose sunkiai suprantami mažesniems vaikams. O jau vyresniems vaikams knygos turinys per vaikiškas. Jeigu nerasčiau geresnės, labai abejoju, ar pirkčiau. Gal knyga tiktų labai ramiam, paklusniam vaikui, kuris turi daug kantrybės.

Vida: Geriausiai tinka vaikams 5-8 todėl, kad trumpi apsakymėliai. Bet mano vaikam reikia paaiškinti, užbaigus keletą apsakymėlių. Neaiškus jiems buvo „Sekmadienis, kurio aš neužmiršiu“, „Knygų šventė“. Nežinau, kaip rašiau, yra ir minusų ir pliusų. Nežinau, ar vaikai norės, kad tą knygą vėl skaitytų (koks būtų geras matas). Mano neprašė, nes ką tik skaičiau.

Kokį bendrą vaizdą sudaro jums knygos turinys? Piešiniai?

XX: Lengvo pobūdžio apsakymai, paimti iš kasdieninio gyvenimo; mažesniems skaitytojams lengvai prisimenami; tiek vyresniems, tiek mažesniems ypatingos vaizduotės nereikalauja, gal kiek nuobodūs, ypatingai vyresniems vaikams, 7-9 m. Piešinių spalvingumas krinta į akį, daugumas pavykę.

Nijolė: Daug įdomių spalvotų paveikslų ir trumpi apsakymėliai duoda knygai gyvą, patrauklią išvaizdą.

Raminta: Patinka daug piešinių, jų yra kiekvienam puslapyje. Jie patrauklūs savo spalvingumu ir aiškumu. Kalba: trumpi sakiniai, aiškūs. Man patiko 10 pasakų, o 7 mažiau.

Ramunė: Kai kurie piešiniai labai man nepatrauklūs ir nevaikiški, t.y. netinka vaikams. Kai kurios pasakos gražios, pvz., „Rimo saldainiai", bet gal geriau tinka mano skoniui, negu vaiko daugiau ribotai vaizduotei. Pasakos labai kasdieninės (domestic) gal reikėjo įdėti porą daugiau smarkesnių (adventurous).

Vida: Neblogą vaizdą. Daugiau pritaikyti prie gamtos gyvenimo įvykiai: žąsys gnybia, antys, vištos. Bet vaikai vieną pasakėlę pasiklauso. Proga taip pat išsireiškimus, kurių negirdi, išaiškint, pvz., man sakydavo, kad ausy grybai pradės augt, jei nesiplausi, o čia ausy dobilas auga (psl. 22). Piešiniai tikrai spalvingi, vaikai mielai žiūrėjo.

Kas labiausia patinka? Kodėl?

XX: Eilėraščio forma parašyta „Nykštukų mokykla" patraukė mano dėmesį gal dėl to, kad aplamai mėgstu eiliuotas pasakas.

Nijolė: Gero ilgumo apsakymėliai; gerai, kad spalvoti paveikslai, nors veidai negražūs, ypač viršelyje; gerai, kad rašoma apie vaikams suprantamus dalykus.

Raminta: Iš tų 10 pasakų (kurios man patiko) labiausiai patiko tos, kurios parodė veikėjų vidinį gėrį, grožį ir meilę; kurios pamoko vaiką, kad melas negerai, kad gobšumas negražu.

Ramunė: Kai kurių pasakų subtilus ir švelnus pamokymas apie tėvų meilę, pvz., „Rimo saldainiai", apie draugystę, pvz., „Algirdo velykos".

Vida: Iš pasakojimų dvelkia šiluma. (Krikščioniškas) draugiškumas — Algirdo Velykos; meilė žaisliukai senam „Kaip išgelbėjau Lilę" — sunku atsiskirti su Rudnosiuku.

Kas mažiausia patinka? Kodėl?

XX: Negalėčiau pasakyti, kad kokia viena ypatingai nepatinka. Bendras vaizdas — ne per daug įdomaus turinio, kartais atrodo lyg per greitai galas, jeigu šiek tiek pagauna vaizduotę, tai ją staigiai užgniaužia staigi pabaiga.

Nijolė: Kad sniego senis tik ištirpsta, kad žaislai naktį tik pažaidžia, kad vaikas po pasakos klausia: Kas tada atsitiko? Dialogai nerealūs, per daug pamokymų, o per mažai pasakiškumo; stilius prastokas.

Raminta: Menkas įrišimas. Knygelė subyrėjo, vos pradėjus ją naudoti.

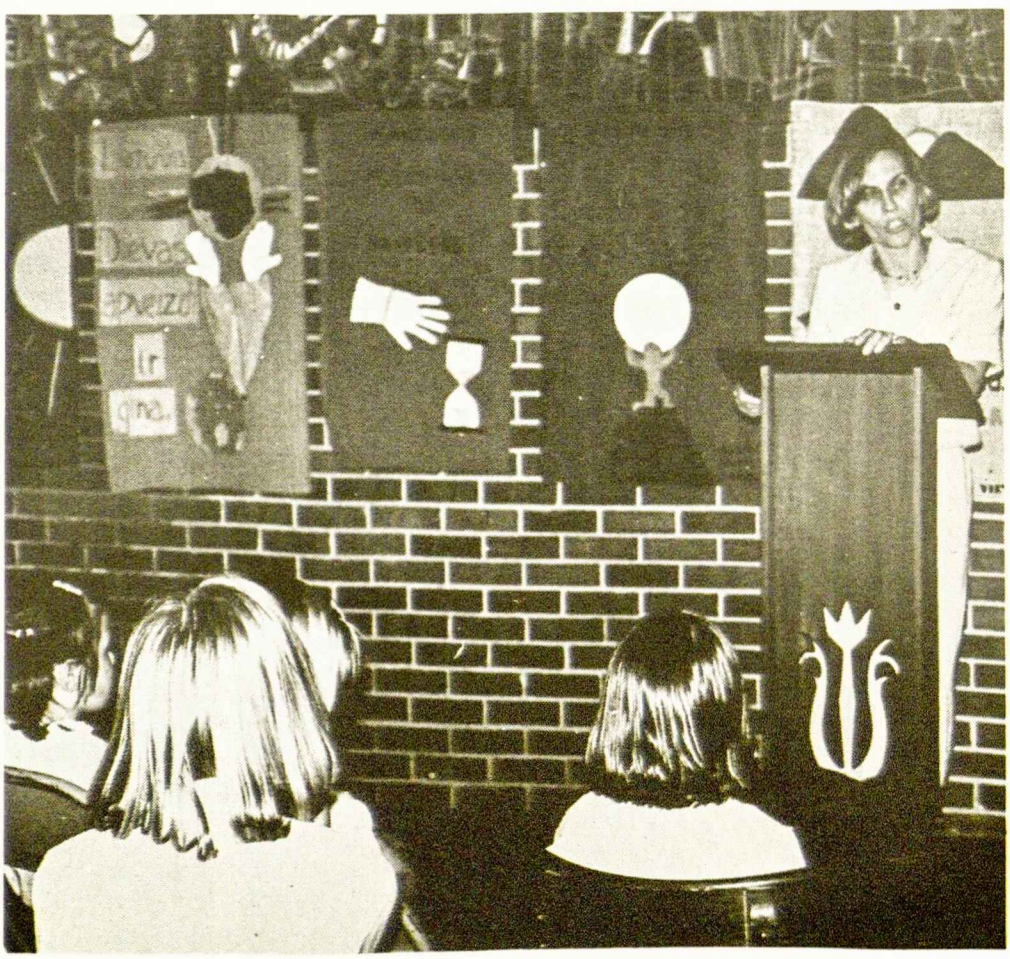

Ramunė: Pasakos truputį nuobodžios, ypatingai 9 m. berniukui. Knygos sulaužymas: ilgi paragrafai padarė ją sunkiai įskaitoma vaikui. Galėjo būti trumpesni puslapiai, trumpiau sulaužyti.

Vida: Man neįtikėtinai skamba, pvz., kad maža mergaitė kuri su lėlyte žaidžia, jai drabužėlius mezga, arba Lietuvos meilė neįtikėtinai skamba (psl. 41), kad Antanukas, o ne Mamytė prisiminė apie gražiąją Lietuvą. 41 psl. taip pat neaišku man, kaip buvo, pvz., su saldainiais. 51 psl. kas tai parapijos bankelis?

Ar jūs vaikams knygą skaitėte?

XX: Ne.

Nijolė: Taip. Norėjo daugiau. Iš klausymų sakyčiau, kad neužteko nuotykių, nes pabaigus klausdavo, kas tada atsitiko, ir aš turėdavau pasaką užbaigti.

Raminta: Taip 7.5 m. Dalia prašė, kad daugiau ir daugiau skaityčiau, 6 m. Tomas prašė, kad pakartotinai skaityčiau „Kelionė erdvėlaiviu".

Ramunė: Ne.

Vida: Taip.

Ar vaikai patys skaitė? Ar jiems buvo įdomu? Ar patiko?

XX: Ne.

Nijolė: Dar patys neskaito.

Ramunė: Skaitė vien tiktai iš pareigos, bet truputį kai kurios pasakos patiko.

Vida: Ne. Vyresni sakė, kad buvo įdomu (klausytis). 8 m. mergaitei patiko „Žaislų linksmybės" labiausiai, o 6 m. berniukui „Algirdo Velykos". Mažiausia norėjo paveiksliukų pažiūrėt.

Bendros pastabos

Nijolė: Tik kad knygoj norėtųsi rasti ko nors nepaprasto, net stebuklingo, ko pats negalėtum sugalvoti.

Raminta: Pirmiausia aš persiskaičiau knygelę ir sužinojau, kurios pasakos įdomesnės. Po to mėginau sudominti savo vaikus. Iš pradžių man sunkokai sekėsi. Kažkaip per 6 vakarus nesusidarė užtektinai progų, kad visi su noru skaitytume tą knygą. Galvoju, kad dar mėginsiu skaityti ir žiūrėsiu, ar dar pasikartos minėta

reakcija. Čia man pačiai įdomu. Dar galvoju, kad ir geroms pasakų pasakotojoms, kurios seka savo kūrybos pasakas, šita knygelė galėtų duoti gerų idėjų.

Vida: Aš skaičiau tik po vieną pasakėlę vakare, tai vaikai neprotestavo, kad nenori klausyti, ką kartais jie man skaitant sako. Elena (jauniausia — 3 metų) irgi truputį klausė, nes jei kas ilgesnio, tai ji pradeda šnekėt su lėlėm ir panašiai.

Mintys apie vaikų knygas lietuvių kalba

Kaip rašiau pradžioj, noriu pasidalinti keliomis bendromis mintimis apie lietuvių kalba rašytas knygas vaikams. Šias mintis nerašau, taikydama jas į šią diskutuojamą knygelę. Jos yra rašomos bendrai.

Manau aš, kaip daugelis motinų (bendrai tėvų), kurioms rūpi lietuviškas vaiko išsilavinimas ir auklėjimas, perku naujai išleistas lietuviškas knygeles tik todėl, kad tai lietuviškas žodis vaikams. Todėl, kad mes visos taip laukiam to lietuviško žodžio vaikams, yra nejauku ir nesmagu kada būni nepatenkintas dėl kokio vaikams leidinio. Kada taip nedaug pasirodo Amerikoj išleistos medžiagos vaikams lietuvių kalba (palyginant su amerikiečių leidiniais) sunku kritikuoti tą, kuri yra išleista. Yra paprastas jausmas — nenori užgauti rašytoją. Nori kad jis stengtųsi daugiau ir galbūt kas kartą geriau rašyti. Be to pagalvoji — „svarbu, kad yra medžiagos, bet kokios".

Ne tik tėvų, bet ir vaikų atsiliepimai apie vaikams rašytas knygas svarbu. O vaikų reakcija knygoms yra galbūt vienas iš geriausių matų bet kokios vaikų knygelės. Jis yra paprastas ir tiesioginis. Čia reikia atsiminti, kad pačių tėvų reakcija į vaiko nuomonę gali būti stipri lietuvių kalbos ugdymo priemonė.

Problemos tikriausiai atsiranda, kai knyga kam nors nepatinka: ar tai būtų tėvams (jie nepirks; neskaitys jaunesniems vaikams), ar vaikams (jie nenorės klausytis; nenorės patys skaityti). Bet tik todėl, kad kam nors knyga nepatinka, nesiskaitant su priežastimi, nereiškia kad jau neturėtų būti vietos lentynoje lietuviškų knygų tarpe. Tai pat, tik todėl, kad nepatinka, nereiškia, kad vaikams iš knygos nėra naudos. Svarbu, kad yra lietuviškas žodis, o mes jį turėdami galime daug ką su juo padaryti. Reikia rasti progų parūpinti daugiau įvairių priemonių lietuvių kalbą naudoti. Pavyzdžiui, mes tą pačią nuobodžią pasakėlę galim padaryti nenuobodžia, bandydami ją su vaikais perrašyti pagal jų vaizduotę. Kokią neįdomią pasakėlę galim padaryti įdomia, tik bekalbant apie jos neįdomumą. Mes nepatinkamą pasakėlės pabaigą galime padaryti patinkama, jeigu padiskutuojam, kaip mes patys būtume užbaigę. Mums būtina pozityvi pažiūra *kiekvieną lietuvišką žodį.*

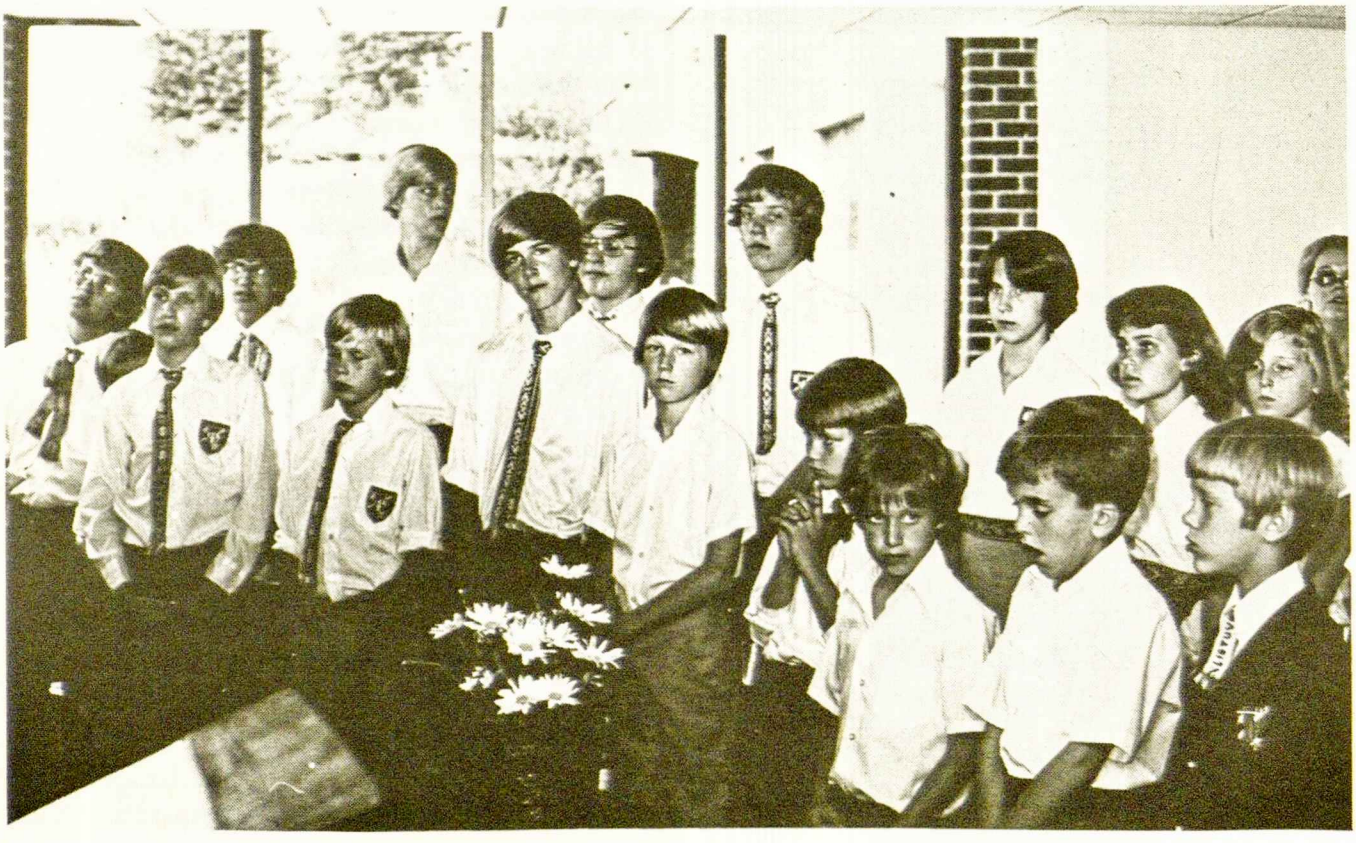

laiškai

Lietuvių Jaunimo Sąjungos atsišaukimas

Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių jaunimo sąjunga, prisimindama žiaurią nacių okupaciją Lietuvoje 1941-44 metais, matydama didelę žalą, kurią yra lietuvių geram vardui padaręs nacių elementas Chicagoje, skelbia akciją naciams pasmerkti ir parodyti viešumai savo pasipriešinimą jų veiklai. Jaunimo Sąjunga kviečia visus geros valios lietuvius paremti jos pastangas ir padėti atitaisyti šlykščią neteisybę, kurią naciai skelbia apie lietuvių tautą ir lietuvius Chicagoje.

Chicagos naciai aiškina, kad Lietuvoje veikė lietuvių SS daliniai. Tai yra melas.

Chicagos naciai aiškina, kad lietuviai masiškai prisidėjo prie žydų naikinimo Lietuvoje. Tai yra melas.

Chicagos naciai aiškina, kad, turėdama progą, Lietuvių tauta pasuktų nacių keliu. Tai yra melas.

Chicagos naciai aiškina, kad Chicagos lietuvių visuomenė yra naciams palanki ir juos remia. Tai yra melas.

Naciai, o drauge ir Marquette Parko rajonas ir lietuvių vardas vėl atsiduria dėmesio centre. Būtina šią progą išnaudoti, parodyti pasauliui, kas iš tikrųjų yra lietuviai ir atremti melagingą šmeižtą, nukreiptą prieš mus.

Birutė Zdanytė,
JAV LJS pirmininkė

Jonas Juozevičius,
JAV LJS Chicagos sk. pirmininkas

Linas Kojelis,
JAV LJS polit. veiklos koordinatorius

krikščioniškas aktyvumas

Ateitis nr. 5. — *Ateitis* mūsuose tapo šių dienų krikščioniškojo aktyvumo puslapiais. Idėjos svarstomos ir diskutuojamos drąsiai, nebijant „už" ir „prieš" pasisakymų. Imponuoja ir kūrybinio aspekti pabrėžimas, turint minty dailę ir literatūrą. Ieškojimas ir atradimas mūsų talentų yra pagirtina *Ateities* pastanga.

Draugo kultūr. priedas, 1978, liepos 1

Revoliucinė kalba

Šių metų *Ateities* 4 ir 5 numeriuose išspausdinta ateitininkų IX-jo kongreso krikščioniško atsinaujinimo svarstybos, kur kun. Jurgio Šarausko pasakyta savo tonu ir reikalavimais revoliucinė kalba, liečianti Bažnyčios valdymo monarchinę formą, vyskupų skyrimo nedemokratiškumą, klebonų instituciją, kunigų celibato reikalavimą, nelygią moterų padėtį, neleidimą išsiskyrėliams tuoktis, nuobodžią liturgiją ir daug kitų priekaištų.

Lietuvių tarpe pasakyta kalba nesukels jokios Bažnyčios reformos. Bet ji darys įtaką augančių bei brėstančių ateitininkų ideologiniam formavimuisi.

Tėvynės Sargas, 1978 2 nr., 64 psl.

„Ateitis" atėjo.
50 žmonių atėjo pas mane.

... šiandien *Ateitis* (6 nr.) atkeliavo. Apsidžiaugiau... Arti 50 žmonių atėjo į mano namus šiame sąsiuvinyje pasidalinti savo įžvalga, gėriu, mintim. Jie visi sėdi ir laukia, pasiruošę kruopščiais žodžiais prabilti į mane. O man nereikia nei gėralo pilstyti. Tik susikaupk, imk ir skaityt.

Viršely jaunuolio veidas paruošia sielą susitelkimui. Dovydas primena, kad veiklos laikas neilgas.

Turiu „auksinę progą idealų pavėsy išaugti, subręsti ir nešti vaisių" (183 psl.) Krikščioniškas atsinaujinimas nurodo „Kristų, kaip visą žmogų inspiruojantį idealą"... (183 psl.) „Dailininkės (M. Gaižutienės — Red.) keramika pasižymi tvirtom, energingom formom..." (192 psl.) „Marquette parkas, išeivijos lietuvių sostinė, tebestovi stipriai..." (195 psl.) „Nedaug tenka skaityti lietuvių išeivijos literatūroj apie pilną moderniųjų rūpesčių jaunimą. J. Gliaudos „Narsa gyventi" su tuo supažindina (206 psl.) Nustembu MAS žiemos kursų turtingumu (210-211 psl.). Daugiašakė veikla.

Kokie įspūdžiai? Dideli. Aš nustebęs, kaip Kristus veikia *Ateities* puslapiuose. Minčių ir dvasinio maisto, net persivalgyti galima!

Ir šį sykį, Arūnai, didelis pluoštas Jo gėrio plaukia per Tave. Ačiū už tai (tą žurnalo numerį redagavo dr. Arūnas Liulevičius — Red.).

Augustinas Tijūnėlis
Chicago, Ill. JAV

Geras Vardas — Turtas

Brolis, kuriam padeda jo brolis, yra taip stiprus, kaip mūrais apsuptas miestas, Šventajame Rašte parašyta.

Neseniai dviejų Čikagos Sun-Times reporterių šmeižtas apie vieną lietuvį labai greitai parodė, kiek trūnyjančių spragų yra atsivėrus lietuvių visuomenės mūruose.

Redaktorius Bronius Kviklys „Draugo" vedamajame apibūdino tų reporterių darbą: „Jų rašiniai iš tiesų yra ne žurnalistiniai reportažai, o greičiau sovietinio stiliaus kieto tardymo ir šmeižto bei neapykantos protokolai... mes visi nekaltai puolamų asmenų gynimą turėtumėm visomis išgalėmis paremti".

Kokios lietuvių išeivijos išgalės? Lietuvių išgalės menkos.

Kodėl? Šį klausimą išryškina patys Sun-Times reporteriai.

Sun-Times: „žurnalistai" net keletą kartų pabrėžė, kad kaltinamasis asmuo bendrauja išimtinai su lietuviais. Jis neturi ir, kas daugiau — net nebando įsigyti nei vieno draugo amerikiečių tarpe, pats tarnyboje atsisakydamas nuo aukštesnių pozicijų ar didesnių atsakomybių. Jie tuo norėjo įrodyti, kad minimas asmuo slapstosi. Padaugink tačiau šio lietuvio elgesį 20,000 sykių ir susidarysi visos lietuviškosios išeivijos vaizdą: visiškas užsidarymas savyje. Neturi nė vieno amerikiečio draugo, nei jokios įtakos JAV visuomenėje, o dėl ambicijos stokos — kuklių finansinių išteklių. Taigi kokių išgalių galima suorganizuoti tokioj visuomenėje? Ironija, kad kaltinamojo lietuvio gyvenimo bruožai, nurodo, kodėl visa jo karta bejėgė jam padėti.

Reikalą išaiškinę, jog lietuvių veiksnių pasamdytas pareigūnas — pačių mūrų sargybininkas — ne tik neužstojo reporteriams kelio, bet ir šis gera norintis, tačiau nesiorientuojantis vyresnio amžiaus tautietis, tuos lietuviams piktadarius žurnalistus pasiėmė savo globon ir jiem padėjo rinkti žinias!

Kai lietuvius puola, lietuviškasis jaunimas nenori pasilikti abejingas. Mums kiekvienas lietuvis yra brangus, o tautos geras vardas — turtas. Jauni lietuviai mielai vyresniajai kartai padėtų. Tačiau vyresnioji karta neprileidžia jaunesnius prie atsakingų pareigų. Dėl bendro nedraugiško bei nekrikščioniško atsiribojimo nuo amerikiečių kaimynų, dėl ambicijų stokos, dėl atsakomybių atsisakymo, vyresnioji lietuviška karta neturi išgalių — ir štai priešui pasiseks apnuodyti lietuvių tautos kilnų vardą.

Tęsiant Švento Rašto palyginimą, riteriai mūrų aukštumoj iš tolo pmato gresiantį pavojų ir drąsiai joja jo pasitikti. Tuo tarpu mužikai ieško tik sau ramaus gyvenimo ir, kai nelaimės juos staigiai užtinka, imasi tarpusavyje koliotis. Asmeniškai apgailestaudamas, turiu vis tik teigti, jog lietuvių elgesys kol kas daugiau panašus į mužikų negu į riterių.

Nemanau, kad vyresnioji karta sistematingai naikino žydus. Tačiau nepaneigiamas faktas, kad visi Amerikos piliečiai pradeda tikėti į skleidžiamus gandus apie lietuvius. Jei nesi blogas, bet tokiu atrodai, tai esi kvailas — ir ta kvailystė — papiktinimo akmuo — yra blogiau, negu blogumas.

Jaunas lietuvis

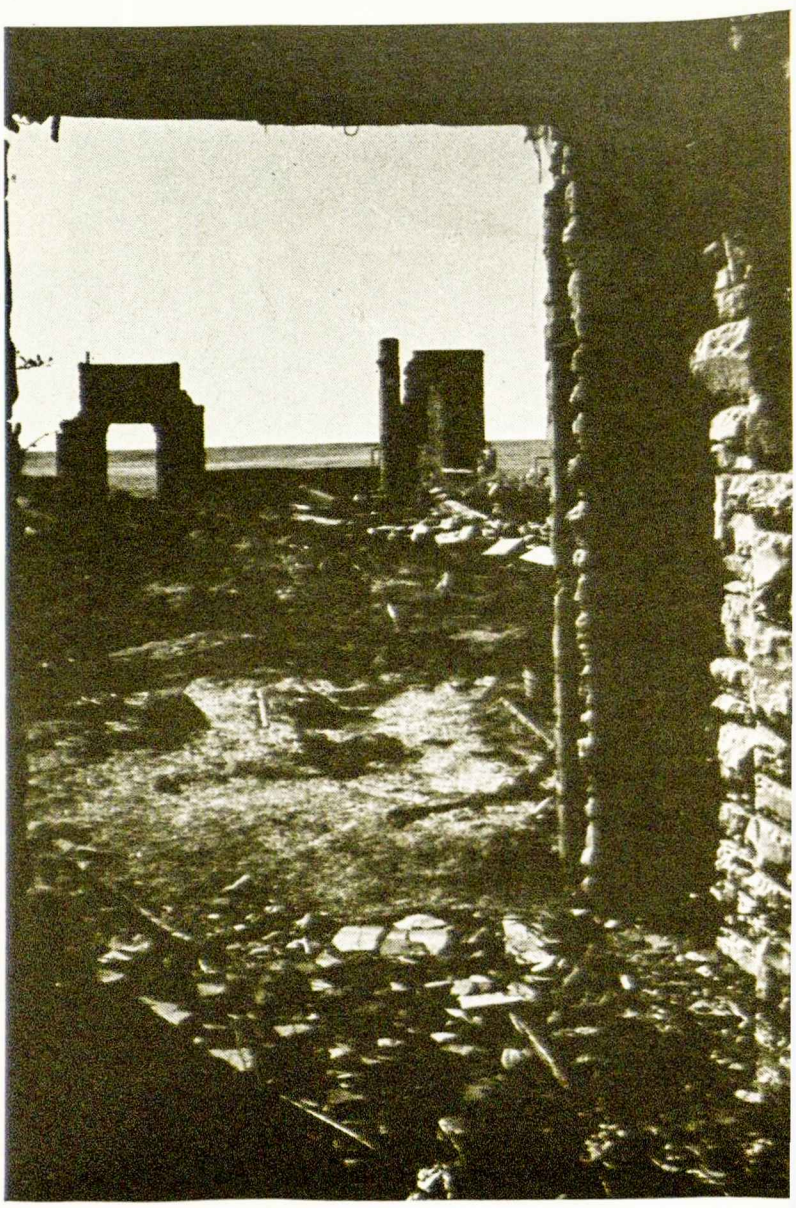

KAIRIO KOMEDIJA „KU-KŪ“ Rochester, N.Y.

Balandžio 8 d., vakare, įvyko Anatolijaus Kairio trijų veiksmų komedijos *Ku-Kū* premjera Rochesteryje. Salė buvo pilna nekantrių žiūrovų. Buvo net draugų iš Filadelfijos ir Toronto.

Ku-Kū buvo mūsų kuopos šių metų didelis projektas. Vaidinimas mūsų nariams davė pajautimą literatūrai, vaidybai, pamiklino mūsų atminties pajėgumus, davė progos padirbti ant kalbos bei dikcijos, ir davė mums patyrimo pastatyti plačios skalės veikalą.

Kadangi mūsų kuopos narių skaičius toks mažas, pasikvietėm savo draugus iš kitų organizacijų kartu vaidinti. Repeticijos vyko du kartus į savaitę ir tęsėsi keturis mėnesius. Jau Vasario pradžioje, beveik visi buvome išmokę savo roles, todėl likusį laiką turėjom progos įsigilinti į savo charakterio vaidmenis ir apšlifuoti savo vaidybą.

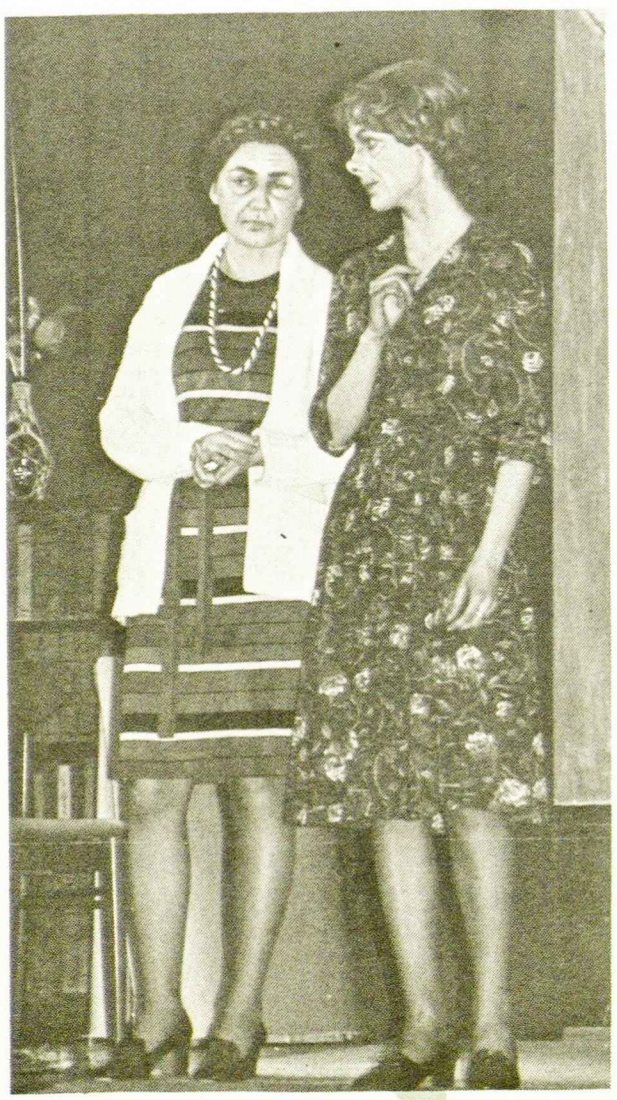

Dailininkas Šarka (A. Džiakonas) tariasi su Ona Jonaitiene (V. Dėdinaite).

Iš kairės: Rozalija Bubnienė (R. Krokytė) ir Janina Raudienė (A. Zmuidzinaitė).

Ruoštis prasidėjom kelis mėnesius prieš repeticijas, susirinkimus dramos kolektyvui. Komedijoj „Ku-Kū“ vaidino sekantys asmenys: Arūnas Lapinas (Mykolas Jonaitis), Darius Kašinskas (Feliksas Jonaitis), Vilija Dėdinaitė (Ona Jonaitienė), Gailė Tamošiūnaitė (Gražutė), Tomas Pierce (Nikis), Rasa Krokytė (Rozalija Bubnienė), Antanina Žmuidzinaitė (Janina Raudienė), Alfonsas Dziakonas (Dail. Šarka), Paulius Klimas (Prof. Gaida) ir Aras Tamošiūnas (Šunų gaudytojas).

Už pasisekimą, turime pirma padėkoti p. Kairiui, kuris leido mums jo veikalą statyti, ir p. Andriui Cieminiui, kuris ne vien mus režisavo, bet ir dekoravo sceną; p. Stasiui Ilgūnui, kurio grimas mus visus pasendino ar pajaunino, kartais pagražino, kartais ne; dr. Antanui Klimui, kuris pataisė mūsų tarseną ir klaidingus žodžius; p. Jurgiui Jankui, kuris tvarkė literatūrinę priežiūrą, taip pat jam ir p. Antanui Sabaliui už geras recenzijas. Dėkojame mūsų suflerei Linai Klimaitei, kuri kelis iš mūsų išgelbėjo iš nelaimingos padėties...; Raimundui Obaliui, kuris tvarkė muziką ir garsinius efektus; ir Danutei Krokytei ir jos draugams už dekoracijas, kurios perkeitė mūsų kuklią sceną į turtingą Čikagos priemiesčių saloną.

Taip pat dėkojame mūsų visiems draugams ir tėveliams, bei pažįstamiems, kurie mums padėjo, ar davė vilties, kad viskas bus gerai.

Vilija Dėdinaitė

Vaidina iš kairės: Vilija Dėdinaitė (Ona Jonaitienė), Antanina Žmuidzinaitė (Janina Raudienė) ir Rasa Krokytė (Rozalija Bubnienė).

A. Kairio trijų veiksmų komedija „Ku-Kū" buvo suvaidinta Rochesterije JAV-LJS Tarybos suvažiavimo metu. Dramos būrelį globoja Rochesterio ateitininkai. Vaidintojai (iš k.) V. Dėdinaitė, stud. Darius Kasinskas, Rasa Krokytė, Paulius Klimas, Ant. Žmuidzinaitė su režisorium A. Cieminiu.

AŠ KVIEČIU JUS... ATNAUJINTI SAVO GYVENIMĄ...

Mieli Ateitininkai,

Aš norėčiau jus pasveikinti lietuviškai. Jūsų kultūros krikščioniškoji tradicija, puoselėta per 700 metų, įteikė pasauliui savo vertingą dalį. Jūs, lietuviai - katalikai per šimtmečius išpažinote Kristų, kentėjote dėl jo ne vien savo tėvynėj, bet ir Amerikoj, Kanadoj, Australijoj, Brazilijoj, Argentinoj ir kitose pasaulio šalyse, į kurias lietuviai emigrantai (arba tremtiniai) atnešė savo tikėjimą, kultūrą ir savo kalbą.

Aš esu laimingas, galėdamas pasveikinti šį lietuvių ateitininkų kongresą kaip Clevelando diecezijos vyskupas. Šis susirinkimas yra svarbus jūsų organizacijai, bet taip pat jis reikšmingas ir šiai vyskupijai, mūsų mylimam kraštui ir pagaliau visai Bažnyčiai. Reikšmingas todėl, kad jūs mums atnešat šūkį „omnia restaurace in Christo" — viską atnaujinti Kristuje. Kristus turi būti mūsų darbų pagrindas, jo mokymai — mūsų darbų gairės, be jo mes nieko neatsieksim.

Šitą suprasdami, jūsų pirmtakūnai Lietuvoje susibūrė ir įkūrė organizaciją Ateitį, idant galėtų geriau atsispirti prieš ateizmą, nihilizmą ir kitus materializmo poreiškius. Su tipišku studentams entuziazmu ir pasiryžimu tie studentai iš 1908, 1910, 1941 metų eros atsistojo ginti krikščioniškas ir humanistines vertybes.

Atsistatančiai Nepriklausomai Lietuvai reikėjo vadovų ir kūrybingų veikėjų, — jūsų organizacija padėjo juos sutelkti. Jie dirbo ir stengėsi pakelti krikščionišką sąmonę, tautinį susipratimą ir socialinį teisingumą. Jie atliko didelį darbą — jūs jį galite geriau įvertinti negu aš. Aš sveikinu jūsų pirmtakūnus ir jus, kurie eina jų pėdomis. Tačiau neužtenka vien žvelgti į praeitį. Dabarties problemos yra tos pačios ar net didesnės.

Jūsų broliai ir seserys Lietuvoje kenčia, nes jie nori pasilikti ištikimi tikėjimui ir toms vertybėms, kurios yra brangios lietuviams ir visiems laisviems žmonėms pasauly. Jie turi kentėti priespaudą, kurioje vaikams neleidžiama mokytis tikėjimo tiesų, suaugusiems neleidžiama viešai praktikuoti religiją, kurioje krikščioniška spauda yra draudžiama.

Tačiau tos jėgos atakuoja ir mus. Materializmo ir nukrikščionėjimo problema egzistuoja ne vien tik komunizmo pavergtuose kraštuose. Jie egzistuoja ir mūsų krašte, tegu ir skirtingose formose. Ar mes surandam pakankamai laiko maldai, ar daug mes rūpinamės religiniu auklėjimu, ar mes stengiamės savo gyvenimą formuoti pagal krikščioniškus principus — jei tai būna surišta su kai kuriais nepatogumais?

Aš kviečiu jus, ateitininkus, atnaujinti savo gyvenimą pagal tas gaires, kurias nurodė jūsų organizacijos kūrėjai. Maža yra prasmės skųstis tikėjimo priespauda Lietuvoje, jeigu mes nesistengiam išsaugoti religines vertybes mūsų laisvam krašte. Katalikiškas auklėjimas yra be galo svarbus, jis turi būti įdiegtas šeimoje ir tęsiamas pradinėse, aukštesniose mokyklose ir kolegijose. Šeimos turi vadovautis katalikiškos moralės, principais, mes turime sustiprinti katalikišką akciją, panaikinti įstatymus, leidžiančius abortus, idant Dievo duota gyvybė būtų gerbiama ir vertinama.

Į šitą tai darbą kviečiu aš jus, — Amerikos bei Kanados lietuvių kilmės katalikus. Tą darbą dirbdami, jūs praturtinsit Lietuvių tautos kultūrą bei papročius. Lietuviai katalikai, jūs savo papročiais galite didžiuotis. Dalinkitės jais su kitais ir neleiskit jiems išnykti.

Su ypatingu dėmesiu jūs turit prisiminti savo brolius ir seseris Lietuvoje. Prisiminkite juos maldose, padėkit jiems dvasiškai ir medžiagiškai, kiekvienu įmanomu būdu. Atkreipkit pasaulio dėmesį į persekiojimus, kuriuos jie turi iškęsti, reikalaukit, kad būtų tam krašte atstatytos pagrindinės žmogaus laisvės ir kad tikinti Lietuva vėl būtų laisva.

Tiems idealams jūs ir esat atsidavę, mieli ateitininkai. Aš linkiu sėkmės jūsų darbui bei jūsų vadovams! Aš dėkoju jums, kad jūs susirinkote Clevelande, nes jūsų buvimas čia praturtino mus visus, ypač lietuviškas parapijas, kurios nuo senų laikų yra mūsų religinio ir kultūrinio gyvenimo dalis mūsų vietovėje.

Aš tikiuosi ir meldžiuosi, kad mūsų mieli lietuviai iš šios vyskupijos ir kitų prisijungtų prie Ateities idealo — viską atnaujinti Kristuje; vieton dabarties materializmo ir priespaudos įgyvendinti Kristaus, mūsų Dievo idealais pagrįstą rytojų, rytojų, kuris bus džiaugsmingas ir šviesus.

Iš visos širdies aš prašau Dievo jums palaimos.

Vyskupo J. A. Hickeys Clevelande Pasveikinimo žodžiai Tarptautiniam Ateitininkų Kongrese Sekmadienį, 1977 rugsėjo 4 d.

TRUMPAI

Ateitininkų Federacijos valdybos posėdis įvyko liepos 13 d. dr. Petro Kisieliaus namuose.

Rytinio pakraščio globėjai ir vadovai susirinko rugpiūčio 19 d. Pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, Me, susipažinti su Ateitininkų Federacijos Tarybos naujai paruošta moksleivių ir jaunučių veiklos programa.

Ateitininkų Tarybos sesija įvyko rugsėjo 2 d. Dainavoje studentų ateitininkų stovyklos metu.

„Ateities" Vakaras buvo suruoštas spalio 14 d. Jaunimo Centre. Vakaro ruoša rūpinosi Chicagos sendraugių skyrius, vadovaujant pirm. Mečiui Šilkaičiui.

Ateitininkų Federacijos naujosios valdybos rinkimų komisija sudaryta Los Angeles.

MOKSLEIVIAI

Chicagos Partizano Daumanto jaun. ateitininkų kuopos šventė įvyko birželio 11 d. Jaunimo Centro kavinėje. Kun. Jonas Borevičius, S.J., atnašavo šv. Mišias, kurių metu 20 jaunučiai ir jauniai davė priesaiką. Po oficialiosios programos dalies kuopos nariai suvaidino Alės Rūtos vaidinimą „Gražiausia gėlė".

Ateitininkų Šalpos Fondas paskyrė 500 dol. Dainavos jaunučių stovyklai paremti.

Chicagos Partizano Daumanto jaun. ateitininkų kuopos naujieji vadovai yra Jonas ir Laima Šalčiai.

Rasa Šoliūnaitė (pirm.), Ofelija Barškėtytė, Loreta Stončiūtė ir Arvydas Žygas sudaro naująją MAS centro valdybą.

STUDENTAI

Linas Kojelis, JAV ateitininkų siunčiamas, padėjo kun. Jonui Šeškevičiui ir Brazilijos ateitininkams suorganizuoti ir vadovauti ateitininkų vasaros stovyklai. Buvo naudotasi specialiai Ateitininkų Federacijos paruoštomis ideologinėmis medžiagomis, įrašytomis į magnetofonines juosteles.

Kęstutis Ivinskis, Rainis Valiūnas ir Romas Žaliukas, studentai iš Vak. Vokietijos, lankėsi įvairiose ateitininkų vasaros stovyklose.

Tada Klimas išrinktas nauju SAS pirmininku.

Gaudeamus žurnalas sulaukė sidabrinio jubiliejaus. Redagavo Grasilda Reinytė, Jonas Kuprys ir Saulius Girnius.

SENDRAUGIAI

Sendraugių vasaros stovyklos (Dainavoje liepos 30-rugpiūčio 6) literatūros vakaras buvo skirtas rašytojo Jurgio Jankaus garbei. Vakaro programoje rašytojas Jankus paskaitė iš savo naujausių darbų, o stud. Daiva Markelytė skaitė keletą ištraukų iš rašytojo apysakų.

Sendraugių vasaros stovyklos (Kennebunkporte, Me, rugpiūčio 12-20 d.) simpoziumuose bei paskaitose dalyvavo sekantys prelegentai: dr. Adolfas Damušis, Jurgis Jankus, dr. Petras Kisielius, Algirdas Landsbergis, Juozas Laučka, Simas Sužiedėlis, dr. Kęstutis Skrupskelis, dr. Kęstutis Šeštokas, dr. Vytautas Vygantas ir kun. Stasys Yla.

Chicagos sendraugiai suruošė rugsėjo 17 d. išvyką-pikniką į Lieponių ūkį visiems Chicagos ir apylinkių ateitininkams. Kun. Kęstutis Trimakas atnašavo šv. Mišias. Cicero ateitininkai vadovavo žaidimams, o Marquette Parko ateitininkai valgių ruošai.

Vida Naujelytė ir Alvydas Tuminas sukūrė lietuvišką šeimą rugsėjo 16 d. Mišios ir banketas įvyko šv. Antano parapijoje, Cicero. Jauna pora apsigyvens Kalifornijoje.

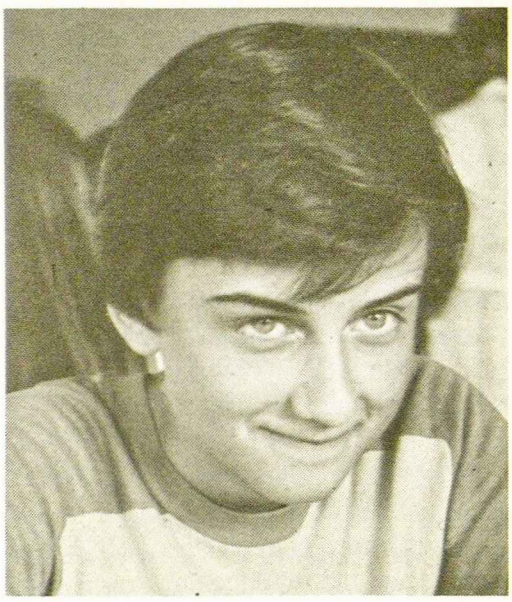

LINKSMAI

„LITHUANIAN BUMPERSTICKERS"

Pastarieji ženkliukai turistų buvo įžiūrėti važiuojant Vilniaus gatvėmis:

VILNIUS — WE'RE # 1
KAUNAS — WE'RE # 2, BUT WE TRY HARDER
ŽALGIRIS — THE NAME THAT WON THE WEST
LIETUVA — LOVE IT OR LEAVE IT
DISSIDENTS HAVE MORE FUN
IMPEACH BREZHNEV
BAN THE BAMA
ABORT SOCIALIZED MEDICINE
HONK IF YOU LOVE CARTER
COMJAUNUOLIAI FOR JESUS
KAUNAS — LOOK FOR THE SIGN OF THE BULL
KAUNIEČIAI ARE BULLISH ON LITHUANIA
RAŠALAS — THE DRINK THAT MADE ŠIAULIAI INFAMOUS
TAKE STOCK IN THE USSR, BUY RUSSIAN FIVE YEAR BONDS
IR YOU'RE CLOSE ENOUGH TO READ THIS SIGN, YOU MUST BE KGB
PROLETARIAN LIFE — THE FUTURE IS NOW
THE KGB DESERVE A CONTRACT
SAILORS HAVE MORE FUN: SIMAS KUDIRKA
WE'RE LOOKING FOR A FEW GOOD MEN: KGB

Atsiųsta paminėti

Zenonas Ivinskis. LIETUVOS ISTORIJA. Iki Vytauto Didžiojo mirties. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Roma, 1978, 410 psl. Turinys: 1. Lietuvos proistorė ir pirmosios žinios apie lietuvius. 2. Valstybės iškilimas ir jos sustiprėjimas (Mindaugas, Vytenis, Gediminas, Kęstutis, Algirdas, Jogaila) ir 3. Valstybės suklestėjimas (Vytautas).

TĖVYNĖS SARGAS. 1978. Nr. 2 (40). Red. P. Maldeikis. Adm. Ant. Balčytis. Leidžia Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis Fondas. Turinys: Lietuvos laisvės kova ir vyriausioji vadovybė (St. Lušys), Arkivysk. J. Matulaitis — sociologas (kun. dr. J. Vaišnora), VLIKo — PLB sąveika (A.J.K.), Dėl demokratijos esmės (J. Varnas), Atsakingumas už lietuvybės išlaikymą (P. Maldeikis).

Danguolė Sadūnas. AND THERE WAS THE MOON THROWING STONES AT BIRDS. Eilėraščiai. Iliustravo ses. Ona Mikailaitė. Išleido Nekalto Prasidėjimo Seserys. Putnam, 1978. 97 psl. Kaina 3 dol. Gaunama: Sisters of Immaculate Conception, Putnam, Conn. 06260.

V-sis PLB SEIMAS. 1978 birželio 30 - liepos 4, Toronte. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos leidinys. Red. Romas Kasparas. Kalbą taisė J. Masilionis. Turinys: Išlikime gyvi per amžius (Br. Nainys), Lietuvių kelias į organizuotą tautinę bendruomenę (St. Barzdukas), Bendruomenės rūpesčiais ir reikalais (dr. J. Sungaila), Ar atlikom, ką žadėjom (Br. Nainys), PLB kelyje (J. Borevičius, S.J.), Finansų reikšmė PLB veikloje (K. Dočkus), Pasaulio Lietuvis (St. Džiugas), Lietuvybės ateičiai išeivijoje (R. Kasparas), Lietuviškas švietimas (J. Kavaliūnas), Sekretoriaus pareigos (J. Šlajus), Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (G. Juozapavičiūtė), Sporto vaidmuo lietuviškumą išlaikant (A. Rugienius), Ryšiai tarp PLB ir VLIKo (K. Jankūnas); Argentinos, Australijos, Brazilijos, D. Britanijos, JAV, Kanados, N. Zelandijos, Šveicarijos, Urugvajaus ir Vokietijos LB veiklos apžvalgos.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios KRONIKA. IV tomas. Pogrindžio leidinys. Nr. 23-31 (1976-1978). Kai kurių skyrių antraštės: Valstybiniais mokesčiais dusinamos religinės bendruomenės; Baisūs katalikų persekiojimo padariniai; Dėkojame Airijos katalikams; Kratos ir suėmimai; Kryžius — skęstančios tautos viltis; Telegrama prezidentui J. Carteriui; Klierikų ir kunigų verbavimas Bažnyčios griovimui ir kt. 476 psl.

Antanas Rubšys. RAKTAS Į NAUJĄJĮ TESTAMENTĄ. I dalis: Bendrija Sąjūdis. Išleido Krikščionis Gyvenime, 1978. Meniškai apipavidalino ses. O. Mikailaitė. Įrašus piešė T. Valius. 394 psl. Kaina 8 dol.

Sesuo O. Mikailaitė. ESAME DIEVO ŠEIMA. Religiniai pratimai 7-11 m. vaikams. Išleido JAV LB Švietimo Taryba Lietuvių Fondo ir Lietuvių Religinės Šalpos finansine parama. Įvade sakoma: Šie pratimai yra pokalbių ar pamokėlių rėmai lituanistinei mokyklai, organizacijai, stovyklai ir šeimai. 70 psl.

Sesuo O. Mikailaitė ir Ant. Saulaitis, S.J. PRATIMAI RELIGINIAIS KLAUSIMAIS 12-18 m. jaunimui. Išleido JAV LB Švietimo Taryba Lietuvių Fondo ir Lietuvių Religinės Šalpos finansine parama. Kai kurių skyrių pavadinimai: Malda, Sudėtiniai piešiniai, Draugystė, Brangūs dalykai ir asmenys, Krikščionio brendimas, Dievas mus kviečia ir kt. 104 psl.

ALELIUJA! Giesmės jaunimui. Žodžiai ir gaidos. Paruošė ses. Bernarda Matukaitė. Išleido Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn.

SU ŠYPSENA KRISTUJE. Paruošė ses. O. Mikailaitė. Mažo formato 32 psl. maldų knygelė jaunimo stovykloms.

ALp(LKA)1786
1978, Nr.8

NUO ADMINISTRACIJOS STALO

Garbės prenumeratas už 1978 metus prisiuntė: dr. L. Bajorūnas (Southfield, Mich.), kun. V. Balčiūnas (Thompson, Ct.), St. Ir. Eivai (Brockton, Mass.), Pr. Grušas (Agoura, Calif.), R. Gustainytė (Don Mills, Ont., Canada), V. Kazlauskas, dr. J. Meškauskas (už 2 metus), P. Norvilas (Chicago, Ill.), prel. J. Kučingis (Los Angeles, Calif.), V. Laniauskas (Cicero, Ill.), dr. J. Mališka (Montreal, Quebec, Canada).

Aukojo „Ateičiai" paremti: 200.00 dol. — Rytas ir Aušra Babickai (Cleveland, Ohio); po 25.00 dol. — Delhi K. M. Draugija (Delhi, Ont. Canada), I. Mitkienė (Chicago, Ill.); 21.00 dol. — dr. J. Mališka (Montreal, Quebec, Canada)) 14.00 dol. — kun. J. Krivickas (Stuyvesant Falls, N.Y.); po 10.00 dol. — J. Jokubka (Chicago, Ill.), prel. J. Kučingis (Los Angeles, Calif.); po 8.00 dol. — J. Gylytė (Chicago, Ill.), P. Mikalauskas (Omaha, Nebr.); 7.00 dol. — A. Kamantienė (Darien, Ill.); 6.00 dol. — V. Vaitkus (Waterbury, Ct.); 5.00 dol. — D. Musonytė (Oak Lawn, Ill.); po 4.00 dol. — J. Butkus (Bridgeport, Ct.), R. D. Garūnaitės, T. Juškevičiūtė (Chicago, Ill.), dr. J. Gliaudelis (Oak Lawn, Ill.), dr. A. Laucis (Mt. Olive, Ill.), Iz. Mališka (St. Laurent, Quebeck, Canada); po 3.00 dol. — V. A. Aušrotas (Weston, Ont. Canada), R. Garliauskaitė (Inkster, Mich.), dr. J. Meškauskas (Chicago, Ill.); po 2.00 dol. — O. Fielding (Naperville, Ill.), kun. A. Gleveckas (Albany, N.Y.), kun. J. Grabys (Watervliet, N.Y.), K. Kaknevičius (Toronto, Ont. Canada), dr. A. Lipskiai (LaGrange Park, Ill.); po 1.00 dol. — J. Gaila (Ellicott City Md.), R. Gudelis (Toronto, Ont. Canada), T. Kazlauskienė (Waukegan, Ill.), V. Kazlauskas, J. Kučėnas, T. Rūta, E. Vilimaitė (Chicago, Ill.), St. K. Lukas (Brooklyn, N.Y.), A. Saulis (Toronto, Ont. Canada), Tėvai Pranciškonai (Kennebunkport, Me.).

Apmokėjo „Ateities" prenumeratą, siuntinėjamą užsienio moksleivijai: 9.00 dol. — kun. P. Gaida (Mississauga, Ont., Canada); 8.00 dol. — N.N. (Weston, Ont. Canada); 6.00 dol. — P. Mikalauskas (Omaha, Nebr.); 5.00 dol. — J. Kaknevičius (Toronto, Ont. Canada); 2.00 dol. — O. Fielding (Naperville, Ill.); 1.00 dol. — B. Paliulis (Boston, Mass.).

Nauji prenumeratoriai: kun. Br. Markaitis, S.J. (Santa Monica, Calif.), D. Žilevičienė (Chicago, Ill.).

Už garbės prenumeratas, aukas ir naujas prenumeratas nuoširdžiai dėkoja.

„Ateities" Administracija

90-725.386